

Telefon: (416) 530-4222
Fax: (416) 530-0069
E-mail:
satellite@wclub.com

(Registration/Sales Agreement # 10 121)

Datum, jak dlouho jsou noviny předplacené, je
v pravém horním rohu štítku!
Upozornění: Předplacené noviny do roku 2000 jsou
označeny jako Oct. 99. Číslo, které má označovat den,
označuje měsíc.

Modře natištěné štítky říkají,
že není zaplacené předplatné.
Předplatné na jeden rok je
25 kanadských dolarů.
Cena 1.05 dolarů

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 10.

(162.)

Vol. 8.

satellite

1-416

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

Thursday,

May 14,

1998

Hledám děvče na boogie-woogie

Ve svém poselství pro diváka režisér Pavel Král napsal, že torontské představení hry Hledám děvče pro boogie-woogie „si dalo za úkol potěšit Vaše oči i uši lehkouhrou komedií. A jestliže si myslíte, že splnilo svůj účel, napište nám.“ Tak tedy piší.

Je samozřejmě možné nesouhlasit s výběrem hry a stejně tak možné kritizovat obsazení rolí, technické nedostatky, režii i herecké výkony. Ale ono je možné kritizovat téměř každou hru a každou produkci a z hlediska kritika oprávněně. Záleží na tom, jaké kdo z nás má požadavky a co očekává.

Večer před představením Nového divadla, na které jsem měl vstupenku, jsem šel na koncert švédské mezzosopranistky Anne Sofie von Otter, jedné z nejskvělejších zpěvaček současné doby. I tak mi chvíli trvalo, než jsem se vžil do světa písní Franze Schuberta, Jeana Sibelia, Gustava Mahlera a do její interpretace. Ale přijal jsem jejich svět na dvě hodiny za svůj a prožil jsem krásný večer. A bylo tomu podobně i s představením Nového divadla.

Šel jsem na ně trochu s obavou, poněvadž hra Antonína Procházky s hudbou Josefa Stelibského klade na soubor značné požadavky už počtem účinkujících (34) a úroveň produkce samozřejmě závisí na kvalitě jejich hlasů. Soubor Nového divadla nedává operety nebo hudební komedie často a dát dohromady a udržet na uzdě 34 dobrovolných účinkujících není snadné. Ne bez důvodu šla městem táfna, že režisér se premiéry asi nedomká, poněvadž je na pokraji zhroutení. Šel jsem tedy na představení trochu s obavami.

Věděl jsem o hře i o souboru dost, abych nečekal ani genialitu Goethovy poezie zhudebněné Schubertem, ani pěvecké výkony soupeřící s uměním von Otterové. Prostě jsem se těšil na milý, příjemně nostalgický večer mezi svými. Jestliže jsem šel trochu s obavou, šel jsem i s vědomím, že tento soubor vždycky nakonec odvedl povitý kus práce, že se vždycky snažil dát divákovi to nejlepší, čeho byl schopen.

Bylo tomu tak i tentokrát. Ne, že by chyběly kritické hlasy. Ale nebyla to kritika zlá a nepřející. Spíš vycházela z přesvědčení, že Nové divadlo je schopno zvládnout obtížnější hry a že mnozí členové souboru jsou schopni vytvořit složitější postavy (já sám bych rád zase jednou viděl v nějaké bytelnější roli Bohouše Mácu) než nekomplikované figúrky Procházkovy komedie. Nepochybně pravda, ale účelem této májové produkce bylo předložit divákovi kus hravé minulosti.

Častější byla stížnost na zvuk, zvláště na přechod od mluveného textu do zpěvu. Normální hlasy najednou hlučně zahlaholily a diváci spekulovali nad tajemstvím této proměny: byly zpěvy nahrány na pásku a herci a herečky s geniální přesností doprovázeli zvuk otvíráním úst anebo měl každý ze zpěváků vlastní mikrofon?

Režisér Pavel Král nejen hru režíroval (a zřejmě to přežil), ale hrál i jednu z hlavních - ne-li hlavní rolí. Jeho Alexander Mýška, výrobce sýrů značky Bernardýn, byl jednou z nejlepších postav jeho pestrého repertoáru. Podobnou obojživelníci, i když v méně vystavené pozici, byla Majka Breinerová, asistentka režie a bujná členka diváckého sboru, v němž s ní mile řádily Majka Fraňková, Adriana Lisová, Zuzka Novotná a Pavla Wawrzyková. Majka Fraňková a Adriana Lisová, spolu se Zuzkou Borovjakovou, Lenkou Novákovou a dívčím kolektivem choreografovaly řadu libových (asi proto, že se jim do toho nepletli muži) výstupů. Občas se na scéně objevila dáma v klobouku (Brigita Hamvašová), jejíž hlavní funkce spočívala v provokování k milostným projevům podnapilého pána v podání Julka Münstera, nepřekonatelného anděla v *Hrátkách s čertem* (mám podezření, že se do něho vtělila duše Steve McQueena, když se odebíral na scénu v odlehlejších končinách vesmíru). Milan Črhák (jak to, že on dostává role a já, ačkoliv jsem o hodně starší, nikoliv? Mám podezření, že jde o věkovou diskriminaci, ale možná i o diskriminaci hlasovou, poněvadž můj něžný a omšelý hlas není moc slyšet.) byl impozantní vrátný v divoké uniformě a Jiří Škoda se mi plněl do řemesla jako advokát Dr. Šalamoun. Petr Kohout se zřejmě výborně cítil ve fraku vrchního číšníka Aloise. Hvězda Jiřího Bendy jasně zazářila v roli ředitele hotelu *U veselého kamzíka*, Čížka. Chvilí mi trvalo, než jsem si zvykl na Václava Nezbedu, fotografa a hlavně horolezce z Prahy, v provedení Honzy Šmída. Ale

Lenka Nováková a Jan Šmíd ve hře Hledám děvče pro boogie-woogie

pak - jak Kanadčané říkají - „na mne začal růst“ a moc se mi zamlouval. (Ta role mi mimochodem připomíná chudáka Dannyho ve Škvoreckého Prima sezóně). Martin Bonhard v roli Pavla Zemanského byl elegantním synem majitele hotelu. Nejen, že dobře vypadá, ale má i víc než slušný hlas na role zpívajících milovníků.

Děvčata: nechal jsem si je nakonec, poněvadž je autor vylákal na jeviště teprve tehdy, když nám předtím představil (s výjimkou Martina Bonharda) všechny mužské charaktery. V roli dcery výrobce sýrů značky Bernardýn a nakonec šťastné nevěsty syna majitele hotelu (Proč jsou to vždycky synové pracháčů, kteří nejen, že dobře vypadají, ale nakonec získávají i srdce krásných žen? Jak říkával Jack Kennedy, který také neměl důvod si moc naříkat, život halt není fair.), vystoupila Radka Tamchynová (já vím, že jste si myslili, že se z této věty nevykotám a Radku úplně zapomenou). Do Radky jsem se - jako do nevěsty - na začátku také dost těžce vžíval (asi proto, že jsem nevěstou nikdy nebyl), hlavně když ji na začátku zřejmě škrábal a svěděl satební šat. Ale Radka je děvče pěkné a šikovně a rozebrala a rozezpívala se tak, že po přestávce jsem ji už zabal z ruky. A těm druhým dámám také. Lenka Nováková, která hrála Zuzanu (její role mi zase připomínala Dannyho lásku z Prima sezóny), neteř Anne, výrobkyni sýrů značky Dobrman, sice začala jako obskakovatelka (od slovesa obskakovat) celebrity (fotografa-horolezce Nezbedy, jinak Honzy Šmída), ale brzy prokoukla, že žádný horolezec není a že - jako většina mužských - chtěl ze sebe dělat hrdinu a uhrála a uzpívala ho ke šťastnému konci. Výrobkyni sýrů značky Dobrman suverénně zahrála a vyzpívala Jana Fabiánová a Helena Fineová byla tak znamenitá podvedená manželka Anežka Zemanská, že jsem se nad ní málem rozplakal.

K úspěchu produkce významně přispěli: dirigent Josef Musil, sborníř Milan Bučil (vítám ho mezi námi), kostýmářka (jinak výrobkyně Dobrmana) Jana Fabiánová, scénář Pavel Šnajdr (který se synem scénu vyrobil a postavil), zvukař Ivo Mejzr a jeho asistent Saša Trentchev, osvětlovač Jakub Hübschmann, členové hudební skupiny: Josef Musil, Jiří Hájek, Bohdan Zátovkaňuk, Milan Bučil, Bohdan Turok a Josef Fabián. Rekvizity měla na starosti Věra Kohoutová, která rovněž sledovala text, inspicentem byl Ivan Znášik, propagaci obstarala Zdenka Novotná, foto záznam Dáša Kosová a záznam z představení natočil Laci Hamvaš. Nábytek zapůjčila Hospoda u Vlastičky

(mimochodem měli minulý týden báječnou koprovou omáčku). Znamenitě byla choreografována děkovačka.

Veliká většina obecenstva byla s tímto představením nadmíru spokojena. Prostě se nechala unést do světa, kde všechny problémy jsou nejen řešitelné, ale nejsou opravdu ani smrtelně vážné, do světa Oldřicha Nového, který sice velký hlas neměl a nedovedl si ho představit jako Hamleta, ale když zpíval: „Před vámi láska má, v rozpacích stojím“, nejen že každý z nás mužů v předstávě před nějakou ženou stál, ale častěji klečel...

Procházka nehluboká hra a Stelibského libivá muzika nás na chvíli zavedly do ztraceného světa. Novému divadlu patří dík nejen za to, že tak dlouho hraje a občas i zpívá v řeči našich maminek, ale že je významným pojítkem mezi Čechy a Slováky a mezi generacemi, které si jinak nemají mnoho co říci, že jeho představení jsou příležitostí, kde si ověřujeme svoji sounáležitost.

Josef Čermák

50. (Jubilejní) Kongres ČSSK

Edmonton - 23. a 24. května

Ve dnech 23. a 24. května bude v Edmontonu probíhat 50. kongres Českého a Slovenského sdružení v Kanadě. Bude zahájen projevy předsedkyně ČSSK, Blanky Rohnové a předsedy edmontonské odbočky, Zdenka Fišery.

Na rozdíl od dřívějších kongresů, letošní jubilejní kongres se soustředí na mládež. Z Winnipegu přijede taneční skupina, která při banketu v sobotu večer a znovu v neděli odpoledne předvede ukázky českých, moravských a slovenských tanců. Několik mladých lidí rovněž obdrží granty. V neděli ráno se za předsednictví Radmily Locherové koná panelová diskuse o zapojení mládeže do krajského života a hlavně do sdružení. Tento nový směr v činnosti sdružení už delší dobu prosazuje Zdenek Fišer, který řadu let organizuje tábory, založené na principech organizace Ernesta Thompsona Setona, Woodcraft, v Pocatera Creek v Britské Kolumbii.

Starší generaci bude věnováno sobotní odpoledne. Na zasedání budou předloženy výsledky projektu „Stárnoucí členové české a slovenské komunity“, o který se zvláště zasloužil Jiří Rohn. Předseda vancouverské odbočky Miloš Zach bude řídit diskusi o provádění programů jednotlivých odboček.

Jako každoročně budou i letos uděleny Masarykovy ceny zasluhujícím členům sdružení.

Kongres se slibným programem!

ja

satellite 1-416

Registration/Sales Agreement # 10 121
P.P.I.C. Accounts # 923 98-99
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

published by ABE
P.O. Box 176, Station "E",
Toronto, Ont. M6H 4E2
Toronto: Telefon: (416) 530-4222
Fax: (416) 530-0069
E-mail: satellite@wclub.com

Pražská adresa: ABE/Hombre,
Poštovní schránka 32, 108 00 Praha 10
Tel.: (4202/02) 782-2964 a 782-2965
Tel./Fax/Záznamník: 77 09 29

Aleš Březina - redaktor;

Advertising rates:
1.45 CDN \$ per line/col.
(17.00 per inch/col.)

Předplatné: v Kanadě \$ 25 -,
pro ostatní svět \$ 35-.

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church); 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Středeční biblická hodina v 19:30, Rev. Ján Banko. Tel.: (416) 767-2027 nebo (905) 337-7457. **KITCHENER:** Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: **Rev. B. Castello.**

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda - (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Duchovní správce: Bernard Mišovič S. J. Slovenská omša: Ne.: 11:00., po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1..so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so: 17:00., Tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava - (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: **Rev. František Blažek.** Tel.: 532-5272.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla - (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 658-9793. **Rev. Ladislav Kozák,** Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie - (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenská grécko katolícka katedrála Premanenia nášho Pána-Slovak Greek Catholic Cathedral of Transfiguration our Lord; 10350 Woodbridge Ave., Markham, Ont., L6C 1H9, Rev. John Fecko. Bohoslužby 9:30 anglicky, 10:30 slovensky.

Katolícké bohoslužby mimo Toronto Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin Duch. správce: **Rev. J. Šach,** St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (905) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hlinchey): 3. neděle v 9:00.

Bojí se Češi Severní Ameriky

Největší přehlídkou průmyslové a strojírenské produkce na severoamerickém kontinentu je veletržní a výstavní akce CANADIAN MANUFACTURING WEEK 98, která se připravuje na týden od 29. 9. do 1. 10. 1998.

Kanadský průmyslový týden, jenž se odehrává v International Centre v Torontě, je sponzorován Kanadskou průmyslovou asociací a dalšími organizacemi (např. Kanadská asociace plyné energie, Asociace výrobců a zpracovatelů hutních materiálů, dopravy, hornictví).

Kanadsko-česká obchodní komora (CCRCC) v Torontě se ujala servisu české delegace ať už z Kanady anebo ČR. Cílem této veletržní a výstavní akce je navázat nové obchodní kontakty a poznat další možnosti obchodování s Kanadou a v USA.

Podle slov Ing. Arnošta Zuckera, člena ředitelské rady CCRCC, Češi zatím zcela nepochopili styl trhu těchto zemí a nedokážou se v něm dostatečně orientovat.

„A to je velká, velká škoda, protože např. Kanada nemá těžký kapitálový průmysl jako ČR. To znamená, že musí dovozět skoro všechny kapitálové složky pro ocelárny, doly, papírny, pro chemické a automobilové závody, pro elektrárny apod. Zároveň ale má Kanada snad nejsilnější skupinu inženýrských poradců na světě. Tyto inženýrské skupiny se pohybují po celém světě, zodpovídají za konstrukce těžkých průmyslových závodů ve více než 40 zemích. A tady vidím doposud ladem ležící možnosti pro podnikatele z ČR. Je tedy možné vstoupit na tento trh pomocí těžkých instalací vyrobených či připravených v ČR, později se spojit s kanadským partnerem a součástí vyrábět částečně v Kanadě.“

Existují však další důvody, proč se pustit podnikat do Severní Ameriky. Dotknou se těch nejdůležitějších:

Kanada a USA mají společný trh, který byl rozšířen o Mexiko, takže dnes má 380 milionů lidí, čímž velikostí předčí EU. Nejlepší způsob úspěchu je spolupráce s kanadskými výrobci a distributory. Čeští výrobci by si měli také uvědomit, že Kanada má nižší výrobní náklady než USA.

Další důvody: Kanada má vysoké procento technicky vzdělaných pracovníků, je zde relativně málo stávek, Kanada má velké nerostné bohatství, zásoby zemního plynu, dostatek lesů, elektrická energie je zde levná. V kanadských městech lze bez problémů nalézt administrativní místnosti a bydlení, stejně jednoduché je nalézt i výrobní kapacitu. Světová banka v roce 1996 porovnávala země, pokud jde o silniční a železniční síť, vzdušnou a námořní přepravu a dospěla k závěru, že Kanadě náleží druhé místo v rámci G-7. Vynikající je i telekomunikační síť, která využívá nejmodernější technologie, včetně satelitů. Díky tomu je nejlevnější síť týkající se dálkových hovorů.

Kanada je považována za nejlepší místo, kam investovat peníze pro rozvoj obchodu. OSN uvedla Kanadu i za nejlepší místo světa pro život.

Je samozřejmé, že se všechno nemůže změnit ze dne na den. Ale kdyby se přece jen našli ti, kteří by to chtěli zkusit, mají plnou podporu a pomoc CCRCC v Torontě, která nabízí zasvěcené a profesionální služby. Podzimní veletrh je jen jednou z mnoha příležitostí.

(Připravila V. Kohoutová, redakčně upraveno.)

Vzpomínka

Dne 27. května tomu bude už 10 let,
co nás opustil vzácný člověk
dr. George P. Krajbich.
S láskou na něj vzpomínáme.

Rodina

Ti, kdo jste jej znali věnujte mu prosím tichou vzpomínku!

822-11

Restaurace Praha na Masaryktownu

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ontario M1G 1H1

Restaurace je otevřena každý den mimo pondělí:

úterý-pátek 17-23 hod., sobota a neděle 11-23 hod.

Tel.: (416) 289-0283

Pravidelná cvičení Sokola

jsou každé pondělí (odbižená) a každou středu (sokolská všestrannost)
od 19:30 do 21:45 hod.

ve škole 1700 Keele Street - jižně od křižovatky Eglinton Av. W. a Keele St.

Náhradový tělocvik a moderní rytmická gymnastika se konají v pátek od

20:00 do 22:00 v tělocvičně Gyros Gymnastics

(12 Densley Ave. - poblíž Keele St a severně od Eglinton Av. W.)

Zde je také každou sobotu cvičení žactva od 16:00 do 17:30.

Torontská odbočka ČSSK

Odbočka pořádá setkání se zajímavými politickými osobnostmi a kulturní akce.

Mimo to zasílá členům výběr z článků, které vyšly o ČR a SR

v severoamerickém tisku.

ČSK, 1542 Bloor St. W. # 1, Toronto, Ont., M6P 1A4

Informační a imigrační středisko ČSSK

740 Spadina Ave., Toronto, Ont. M5S 2J2

Tel.: (416) 925-2241, Fax 925-1940

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-4646

Satellite 1-416 jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin.

Jsmo přesvědčení, že výměna myšlenek a názorů slouží k vzájemnému pochopení a porozumění. Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor. Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskusí sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

Zemřel Josef Adlaf

Narodil se 14. března 1907 ve vesnici Duravarsky Bestovec v Chorvatsku, kam se v předcházejícím století z Čech přistěhovali jeho prarodiče. Ve vsi všichni (nebo skoro všichni) hospodařili a všichni mluvili česky. Proto Josef Adlaf mluvil tak dobře česky.

Josef se vyučil truhlářství, oženil se a v r. 1934 se jim narodil první syn, Adolf, dnes již zesnulý. Když se v Evropě schylovalo k válce, Josef se rozhodl, že přišel čas z Evropy odejít. Do Kanady se s rodinou přistěhoval v r. 1938 a usadili se na farmě v Beamsville. O několik let později, když se v Torontu začalo stavět, prodal farmu a přestěhoval se do Toronta, do oblasti Queen St. a Spadina Ave., a začal pracovat jako tesař. Časem se stal vedoucím stavby i podnikatelem. Pracoval na desítkách velkých staveb, kostelů a činžovních domů. Mezi kostely, na jejichž budování se podílel - a někdy se svými dvěma syny - byl kostel sv. Václava v Torontu. Pomáhal také s dalšími krajany (jako například Jaroslavem Tichopádem) při stavbě chat na Masaryktownu. Vedle jeho rodiny to byly tyto dvě krajanské organizace, kostel sv. Václava a Masarykův ústav, kterým věnoval svůj čas a péči. Jeho poslední zaměstnání bylo u nástrojařské firmy pana Štěpánka.

Josef Adlaf zemřel po krátkém pobytu v nemocnici na zápal plic 4. května 1998. Pohřební obřady vykonal farář František Blažek. Jeho vdově a celé rodině vyslovujeme upřímnou soustrast. Jč

Za dr. Pravdomilem

Kletečkou

Znal jsem ho z Československého baptistického sboru. Znal jsem ho? Věděl jsem, že byl lékařem... Ale čeho? Jakou měl specializaci? Všeobecně bylo známo, že měl své problémy. Méně se vědělo, že měl svou rodinu v Čechách a z Čech za ním jezdila jeho dcera. Byl to člověk, který se možná více než jiní lidé pral s démony v duši. Teprve po jeho smrti jsem se dověděl, že pocházel z Prahy, kde se narodil 26. ledna

1932. Zde vystudoval na Karlově univerzitě hygienu a epidemiologii. V Torontě pak pracoval ve výzkumu. Byl prý vynikajícím odborníkem. Podobně jako jeho život (připomínající některé hrdiny z Dostojevského románů) nebyl jednoduchý, i jeho smrt nese mnohé otazníky. Zemřel násilnou smrtí dne 29. dubna 1998. Pohřeb se konal 9. května ve Frank Lynett Funeral Home.

abe

Kalendář

15.-17.5. (pá-ne)
Kanadská gymnastická
Ottawa

23.-24. 5. (so-ne)
50. Kongres ČSSK
University of Alberta, Edmonton

28.-31. 5. (čt-ne)
Tomáš Kubínek v Harbourfrontu
Toronto

Toto číslo bylo dáno do tiskárny
v úterý 12. května 1998 v 12:12.

Příští číslo vyjde 28.5.1998

Před deseti lety byl komunistickým režimem utýrán Pavel Wonka

Praha - In/petr placák - Dne 26. dubna 1988 zémfel ve věznici v Hradci Králové Pavel Wonka. Z prvního komunistického kriminálu vyšel tento mladý člověk - který byl natolik drzý, že chtěl využít práva, jež mu zaručovala (komunistická) ústava - zchomlý. Druhý kriminál už nepřežil. Jak se tento komunistický hnusný příběh s tragickým koncem seběhl?

Pavel Wonka se narodil 23. ledna 1953 v českém pohraničí - ve Vrchlabí, v rodině německého dělníka a české úřednice. Po maturitě se Wonka opakovaně pokouší dostat na Právnickou fakultu UK, vždy marně. Roli v negativním posudku hrál i jeho česko-německý původ.

Když mu režim neumožní studovat, dává se Wonka na dráhu „lidového právníka“. Soustavně studuje právníckou literaturu a pomáhá spoluobčanům v právních sporech.

Nezávislý kandidát

V roce 1986 se Wonka rozhoduje kandidovat jako nezávislý do Sněmovny lidu Federálního shromáždění ČSSR. Z dnešního pohledu nijak neobvyklý krok. Ve skutečnosti znamenalo úsilí o naplnění ústavního práva otevřený útok proti komunistickému systému.

Wonka však něco podobného odmítá a svůj krok zdůvodňuje protiústavní volební praxí. Ve svém volebním prohlášení píše, že při volbách je porušována zásada přímosti, kdy je masám „naservírován předem vybraný kandidát, který je vybrán již dávno před volbami a který zpravidla dává záruku, že nebude projevovat nesouhlas s politikou, kterou provádějí mocenské orgány státu“. Svou přednost v roli nezávislého kandidáta pak Wonka popisuje slovy: „Poslanci NF nezastupují nějaký konkrétní volební program, ale skrývají se „v anonymitě za státní plán sociálního a hospodářského rozvoje. Není to žádná zvláštní poslanceká aktivita, ale jen jakési pasivní poslanceká čekání na splnění státního plánu.“ Za svůj volební obvod se má stát protikandidátem komunistovi Jaroslavu Venhauerovi, horníkovi n. p. „Důl J. Švermy“ v Zacléři, který byl členem výboru FS pro kulturu a výchovu. Wonka sepíše svůj volební program a snaží se ho rozšířit. To už je pro komunistický režim příliš. Spolu s bratrem Jiřím je Pavel Wonka zatčen a odsouzen k 21 měsícům vězení, které si má odsedět v jedné z nejhorších komunistických věznic v Minikovicích.

Wonka považuje celý proces od samého počátku za protizákonný a podle toho se také rozhodne klást pasivní odpor. Později v rozhovoru s Libuší Šilhánovou uvede, že spolu s bratrem byli postaveni před soud bez řádné obžaloby, přičemž došlo k „porušení téměř všech zásad trestního řízení, zejména zásady presumpce nevin, obhajoby, ústnosti, přímosti, veřejnosti atd. Rozsudek sám potom vůbec postrádá zákonem předepsané náležitosti, obhajoba není v podstatných částech vypořádána, skutkové a právní závěry soudu nejsou odůvodněny.“

Wonka je vystaven permanentnímu šikanování. Již při převozu libereckou eskortou do vězení je krutě zbit a vážně zraněn. Z toho

důvodu odmítá nastoupit na nucené práce. Je obžalován z „trestného činu maření výkonu soudního rozhodnutí“. Ve výpovědi z 28. 9. 1987 u okresního soudu v Liberci, kterému předsedá JUDr. Černý, se Wonka hájí slovy: „...Zdravotní problémy se u mne kumulovaly po umístění na cele č. 17. Nebyl jsem schopen žádného pohybu. V jiných celách zavřeli okna, ale u mne ho nechali otevřené a z cely se stala větrací štol. Průvan mi rozdíral klouby, trpěl jsem nesnesitelnými revmatickými bolestmi v kyčlích a kolenou. Ve dne mně nohy ztuhly a zmodraly, dostával jsem křeče a ztratil v nich hybnost. V noci se pro průvan nedalo spát.“

Wonka opakovaně žádal lékařské vyšetření včetně neurologického po ořezu mozku, který utrpěl při převozu eskortou - odpovědi byly další šikany a fyzické týrání. „Byly mi vytvořeny takové životní podmínky, které jsou nesnesitelné a život pro mě ztratil smysl. Jsem smířen se smrtí a nejsem schopen dostát požadavkům, které na mě klade denní režim tábora pro výkon práce.“

Permanentní perzekuce

Wonka zahájí protestní hladovku: „Celkem to nikdo neevidoval, smáli se mi, že mi prý nechutná. ... Nakonec jsem to řešil tak, že jsem se svlékl a seděl svlečený v průvanu 3 dny. Chodili se na mě dívat. Teprve po třech dnech pro mě přišli, byl jsem totálně zhroutený, začali mě různě týrat a mučit. Plakal jsem...“

Nakonec je Pavel Wonka vohrožení života, po protestech rodiny a přátel, převezene do pankrácké vězeňské nemocnice a poté umístěn na zvláštní 5. oddělení ve věznici Plzeň-Bory.

26. února 1988 je propuštěn a vrací se domů k matce. Má bolesti v nohách, které mu otekají a při sebemenší námaze se zadýchává. Přes zdravotní krizi Wonka trvá na svém: celý proces a následné věznění bylo nezákonné, a stejně tak je nezákonný i ochranný dohled, kterému se z toho důvodu odmítá podrobit. Wonka bojuje za revizi případu a posílá úřadům stížnosti na postup vyšetřovatelů a poměrů ve vězení. 3. 3. 1988 píše Ministerstvu spravedlnosti:

„Dne 9. 10. 1987 jsem byl převezene do vězeňské nemocnice. Mnoho jsem toho již nevnímal, ale přesto si pamatuji, jak se mnou bylo zacházeno. ... Strhli mě z pryčny, bili mě, kopali do mě, šlapali mi podrážkami bot do obličejů. Jelikož jsem již nebyl schopen chůze, uchopili mě v podpaží a vlekli mě s nohama po zemi. U první branky mě uchopili za nohy a nesli mě bříchem dolů. Přitom mě rozhoupávali a náramně se bavili, že mě tloukli pendrekama do zad a zadku. Branku z tábora potom otvírali tak, že mé tělo používali jako beranidlo a hlavou naráželi do vrat. Následně mě hodili do sanitního vozu bočními dveřmi hlavou dolů. ... Zvracel jsem jakési tekuté hleny a dusil se cestou zvrátky.“

Strážný sedící vedle mě hlásil dopředu, že zvracím, co má dělat. Velitel eskorty odpověděl - vysereme se na něho...“

Po neustálých šikanách, kdy se dostane na pokraj fyzických sil, se nakonec Wonka rozhodne využít možnosti a jako režimu nepohodlná osoba získat vystěhovalecký pas. 5. dubna 1988 odjede do Trutnova vyříditi si cestovní doklady. Je však opět zatčen. Předsedovi Krajského soudu v Hradci Králové píše:

„Včera večer jsem byl dopraven do věznice v Hradci Králové. Tomu předcházelo, že jsem byl téhož dne asi v 10 hod zatčen. ... Orgány věznice jsem byl poučen, že na mě soudkyně JUDr. Marcela Horváthová z OS Trutnov uvalila vazbu. Vždy jsem se domníval, že uvalení vazby je možné po předběžném výslechu. V tomto státi je ale asi možné všechno.“

Celá věc je o to nechutnější, že fyzicky zničený Wonka se už vzdal a rozhodl se vycestovat. Komunistický režim však nezná slitování a Wonka je opět vržen do nerovného zápasu se zrudnou mašinérií - a tentokrát jde skutečně o život. Wonka je naprosto osamocen - o jeho osudu nikdo nic neví. Jeho rodina o něm nemá nejmenší zprávu. Až 22. dubna oznámí obhájce paní Wonkové, že její syn Pavel byl před dvěma dny odsouzen na dalších 5 měsíců nepodmíněně a přitom jí sdělí, že je Pavel ve velmi vážném zdravotním stavu.

Odsouzen k smrti

Wonka je k hlavnímu líčení přivezen na kolečkovém křesle, a je tak zesláblý, že mluví šeptem. Ani to však nezabrání samosoudkyni okresního soudu v Trutnově JUDr. Marcela Horváthové v tom, aby Wonku - ve spolupráci s vězeňským lékařem MUDr. Radimem Pekem, který doloží, že „obžalovaný není ohrožen na životě ani zdraví“ a je tedy schopen výkonu trestu - znovu poslala za mříže. Horváthová de facto odsoudila Wonku k smrti. Pár dní na to - 27. dubna - obdrží paní Wonková telegram, který jí suše oznamuje, že její syn náhle předešlého dne zemřel.

Komunistické zvůle však není pořád dost. Až do pohřbu Pavla Wonky 6. května, kdy je za něj v kostele ve Vrchlabí sloužena zádušní mše, je celá rodina pod neustálým policejním dohledem.

V ranních hodinách v den pohřbu jsou ostatky Wonky ukázány rodině. Jiří Wonka nemohl ve zuboženém těle bratra poznat, matka nabyla jistoty o jeho identitě až podle zubu, jehož část si Pavel v mládí urazil.

27. dubna 1988, den po Wonkově smrti, udělil dr. Gustav Husák ministru spravedlnosti ČSR JUDr. Antonínu Kašparovi řád Vítězného února. JUDr. Marcela Horváthová byla roku 1992 doživotně jmenována soudkyní.

Velký piknik

Kitchener-vb-Odbočka ČSSK Kitchener-Waterloo-Guelph-Cambridge a Luka pod Medníkem pořádá v sobotu 6. června 1998 na pozemcích Riverside Maples v St. Jacobs tradiční VELKÝ PIKNIK. Odpoledne hry a soutěže pro děti, večertáborák, hudba a tanec. Ceny u dveří pro první stovku návštěvníků. Prodej knih, bohatá tombola a výborná kuchyně s nevysychajícím barem jsou zárukou dobré nálady pro všechny Čechy, Moravany, Slováky, Moravské Slováky, Slezany, Chody, Hanáky, Pražáky a další národnosti. Vstupné 6 dolarů, členové odbočky na průkazku 4 dolary. Těšíme se nashledanou.

Tomáš Kubínek na torontském festivalu

Eskamotérský mistr a lunatik Tomáš Kubínek (na programu s jedním háčkem a dvěma čárkami ve jméně - čili náš kraj) vystoupí na Milk International Children's Festival of Arts, který se koná v Harbourfrontu v Torontě ve dnech 24.-31. 5. 1998. Jeho představení pro děti od pěti do deseti let se konají 28. 5. v 10:00, 29. 5. v 11:45 a 13:30, 30. 5. v 15:00 a 17:00 a 31. 5. v 12:30.

hošpoda u vlastičky

Heart of Europe PUB

MILOŠ A VLASTIČKA

ZVOU NA TOČENOU PLZEŇ

THE FIRST PILSENER ON EARTH

Dne 15. června zde vystoupí

Marián Labuda a Tomáš Sláma

Veselé slovensko-české setkání na vlnách humoru a porozumění

Otevřeno mimo pondělí od 15:00 do 1:00 v noci.

632 QUEEN ST. W.

(West of Bathurst)

Toronto

(416) 504-0870

Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;
Obch. zast.: (613) 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal

1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Honorary Consulates

of Czech Republic

Calgary

Luboš Pešta, Q.C.

226 Market Mail Professional Centre
4935 - 40 Avenue N. W.
Calgary, Alberta T3A 2N1
Tel.: (403) 247-4730, Fax: 288-6510

Vancouver

Miroslav F. Michael Hermann

P.O. BO 48800, 2100-1111 Georgia St.
Vancouver BC, V7X 1K9
Tel.: (604) 661-7530

Slovenské konzuláty v Kanadě

Consular Representatives of Slovak Republic in Canada

Vancouver, BC:
905 West 8th Avenue, Vancouver, V5Z 1E4
Tel: (604) 732-4431. Fax: (604) 732-4439
Hours: Tuesday 14:00-16:00
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lisiak-Honorary Consul
Jurisdiction: British Colombia

Calgary, AB:
208 Scenic Glen Place N.W., Calgary, T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543
Hours: Monday and Thursday 17:30-19:30.
Mr. Ludovit Zanzotto-Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Winnipeg, MB:
99 Grace Street, Winnipeg, R3B 0E4
Tel. and Fax: (204) 947-1728
Hours: Weekdays 9:00 - 12:00
Mr Jozef Kiska Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Toronto, ON:
1280 Finch Avenue West, Suite 407,
North York M3J 3K6
Tel: (416) 665-1499, Fax: (416) 665-7488
Hours: Wednesday 18:00 - 21:00
Saturday 9:00-12:00
Mr. John Stephens Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Montreal, PQ:
3700 rue de Montagne
Montreal, P.Q., H3G 2A8
Tel.: (514) 843-3700, Fax: (514) 987-5460
Hours: Monday and Thursday 16:00 - 18:00
Mr. Mark Kmec-Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Quebec

Masarykova doplňovací škola

Sobota: 9:00-11:30
Kent Public School
980 Dufferin St., Toronto
(Jihozápadní roh křižovatky Bloor/Dufferin)
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public School, 61 Holmfirth Terrace
Informace: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 16:00-18:00
středa: 16:00-21:00.
Tel.: 431-9477

Translations

EVA
MESTICOVÁ

Překlady, tlumočení
Autorizovaná překladatelka
pro ústní zkoušky
na řídičský průkaz

Tel.: (416) 922-8786

Fax: (416) 922-6540

Business

ABE

Elektronická komputerová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počkání.

Manuelní sazba

v češtině a slovenštině.

Pouze z perfektních strojopisů!

Tel.: (416) 530-4222

P. O. Box 176, Station "E"

Toronto, Ont. M6H 4E2

Firma ABE

vyvinula

dvanáct nových typů

českého písma pro

mikropočítače Macintosh

(6x postskript) - česká

klávesnice.

Slovenština přes

přehrávač (option).

Medical

**Dr. Petr
Munk**

Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

ACCARO
VIDEO & COMPUTERS

vám nabízí nejen digitální
přetáčení video-kazet
do/z různých systémů, ale
také opravy počítačů a další
služby

Tel.: (416) 289-6444

Prosíme zatelefonujte předem

Tomáš a Vladimír Bernreiter
48 Hathway Dr.
Scarborough, Ont., M1P 4L5

Otevřeno:

Pondělí-pátek: 17-22

Sobota a neděle: Celý den

Deset otázek pro velvyslance ČR v Kanadě ing. Vladimíra Kotzyho

1. Co bylo vaší zálibou v dětství, které jste četli knihy, komu jste fandil ve fotbale, v hokeji, které filmy na Vás zapůsobily, hrál jste na nějaký hudební nástroj. Váš největší průšvih ve škole...

Mojí největší zálibou v dětství a ostatně i později v době mých studentských let byl bezesporu sport všeho druhu. Nemohu říci, že bych vynikl jako vrcholový sportovec, ale měl jsem vcelku slušné úspěchy jak v mládežnické kopané, tak i v hokeji. Hrál jsem také hodně odbíjenou, především v době studií na vysoké ekonomické. To, co mi nakonec zůstalo až dodnes je však lyžování, jmenovitě sjezdové. Běžky příliš nemiluji, snad až budu ještě o pár let starší.

Klubem, kterému jsem fandil v kopané i v hokeji byla bezesporu Sparta. To mi ostatně zůstalo až do současnosti. Problém je ovšem v tom, že od roku 1990 jsem prakticky nepřetržitě v zahraničí a nestačím tudíž podrobně sledovat výsledky, tabulky atd. Proto se v posledních letech zaměřuji spíše na sledování našich národních mužstev, o nichž se něco dočtu i v zahraničním tisku. Moji další velkou zálibou bylo od mých přibližně patnácti let ochotnické divadlo. Začal jsem hrát ve studentském souboru na jedenáctiletce v Karlíně a vydržel jsem u toho s menšími přestávkami až do roku 1989. Pak jsem však, jak jsem se již zmínil odjel do zahraničí a s ochotničením byl konec. Docela mne mrzí, že nejbližší krajanský ochotnický soubor funguje až v Torontu. Rád bych se přišel podívat na zkoušky i na představení, ale nejsem prozatím pánem svého času. Snad tedy později.

Jelikož mezi mé další záliby v mládí patřila také historie (maturoval jsem přirozeně z dějepisu) a astronomie, byla tím ovlivněna má četba. Musím přiznat, že povinná četba mne nikdy příliš nenadchla a také jsem ji většinou obcházel, jak se dalo, zato např. v Mladém světě po několika let na pokračování vycházející seriál o dějinách Čech jsem četl jedním dechem. Právě tak knížky E. Von Dänikena, pana Součka, Feuchtwangerovy *Lišky na vinici* nebo *Devadesát tři* od V. Huga. A k tomu pochopitelně všechny knížky od A. Dumase atd. atd.

Pokud jde o oblíbené filmy, byl to v dobách mého mládí, tedy v padesátých a šedesátých letech, tak trochu problém. To, co se mohlo promítat, obvykle nestálo za vidění a to ostatní se dost často promítalo jen v klubech filmového diváka a tam nebylo lehké sehnat vstupenky. Přesto však jsem nevynechal snad jediný film takových režisérů jako byl Antonioni, Fellini, de Sica apod. Amerických filmů (dobrých) se k nám tehdy mnoho nedostalo, ale dodnes vzpomínám např. na skvělý psychologický film *Tichá dohoda* s K. Douglasem a F. Dunawayovou v hlavních rolích či na *Čekej do tmy* s K. Hepburnovou. K mým oblíbeným patřili pochopitelně i čeští avantgardní režiséři V. Chytilová a M. Forman. Byl jsem také hrozný fanda S. McQueen a myslím, že jsem viděl všechny filmy, které kdy natočil. Z toho *Sedm statečných* nejméně pětkrát.

Mé určité slabé místo naopak tvoří hudba. Při všech mých výše vyjmenovaných zálibách mi na ní už opravdu nezbyvá čas. Jsem v této oblasti jen prostým konzumentem a dokonce neumím hrát na žádný hudební nástroj. Dělat mi potíže i noty. Naše rodina už byla taková. Moji rodiče k hudbě neměli žádný větší vztah a nevedli k hudebním aktivitám ani mne a moji sestru. Jsem však hrdý na to, že moje sestra Jana (jediný můj sourozenec) si to nakonec vynahrádila za nás oba. Je opravdovým nadšencem pro vážnou hudbu, jmenovitě operu a její znalosti jsou obdivuhodné. Pokud jde o průšvihy ve škole, tak bohužel nemohu posloužit žádným trhákem. Patřil jsem v podstatě v průběhu svých studií mezitř. premianty (nevím, zda to nevypadá jako přehnaná sebechvála, ale jiný výraz v této souvislosti neznám) s pravidelným vyznamenáním a to i pokud jde o studium na vysoké škole. Navíc jsem měl tolik mimoškolních zálib a aktivit, že jsem se ve škole soustředil především na učení. A to hlavně proto, abych se už učení v mimoškolní době nemusel věnovat. Žádný svatoušek jsem však pochopitelně nebyl.

Vzpomínám si na příhodu z deváté či desáté třídy. O přestávce jsme po sobě házeli tenisovou jednoho spolužáka a mně se podařilo ji hodit šikovně, že přistála na vršku vysokých stálozárných kamen a zapadla tam za obru. V tu chvíli však odzvonil konec přestávky a plátěnka zůstala na kamnech. Domníval jsem se, že to vydrží do další přestávky a pak ji odtamtud nějak dostaneme. Trochu jsme se však přepočítali. Asi v půli hodiny se začala guma škvářit, třída se zahálala štiplavým dýmem, školník musel za pomoci vysokých štaflí plátěnku odstranit a bylo po hodině. Byl z toho zkrátka průšvih, ale nakonec to dobře dopadlo. Paní učitelka to vzala sportovně.

Český velvyslanec Ing. V. Kotzy

2. Rozhodl jste se studovat VŠE - zahraniční obchod v šedesátých letech. Jako téměř všude se učitelský sbor skládal z lidí, kteří se dostali k profesorské činnosti přes partu, na druhé straně zde působili i lidé, kteří připravovali rok 1968. Na koho z profesorů rád vzpomínáte a myslíte si, že pro vás něco znamenal, na co ze školy vzpomínáte nerad?

Věřte nebo nevěřte, ale mým původním záměrem bylo studium diplomacie, nikoliv zahraničního obchodu. Maturoval jsem však v roce 1958 a jedinou možností bylo tehdy studium v Moskvě. Na to jsem však neměl chuť. Studium na VŠE bylo tedy vlastně až mou druhou volbou. A ani tam to přes výborně absolvované přijímací pohovory nebylo jednoduché. Nebyl jsem zkrátka kádrově příliš na výši a tak jsem se tam vlastně dostal až na odvolání.

Když jsem na školu ve svých sedmnácti letech nastoupil, nepřemýšlel jsem příliš v intencích budoucího roku 1968. Dětil jsem své asistenty a profesory podle toho, co nám byli schopni ve svých hodinách nabídnout, tedy zda byli věcní, odborně a pedagogicky vzděláni a lidsky přijatelní. A samozřejmě i podle toho, zda to nebyly jen pouhé politické figurky, které se na škole udržovaly jen díky svým zásluhám.

Ty zmíněné figurky však většinou vyučovaly jen ten všeobecný balast marxismu-leninismu apod., protože na odbornější předměty neměli. Naše specializace zahraniční obchod však vyžadovala lidi s odborně podloženými znalostmi, jazykovou výbavou atd. Nebylo tedy mezi mými nejbližšími pedagogy mnoho těch, na které bych nerad vzpomínal. Ostatně promoval jsem již v roce 1963 a v té době bylo k roku 1968 ještě dost daleko. I tak jsem však v letech 1967/68 na VŠE studoval marketing a to v tehdejších poměrech byla hodně revoluční ekonomická disciplína. Ostatně po roce 1968 bylo její studium opět zrušeno.

Závěrem této kapitoly musím navíc říci, že jsem nikdy nepatřil mezi studenty, kteří se po promoci na fakultu pravidelně vracejí navštěvovat své bývalé profesory a asistenty a klábosí s nimi bůhví o čem. Já jsem pobyt na VŠE bral jako přípravu na svou budoucí praxi bez ambice zůstat např. na vysoké škole jako asistent nebo podobně. Chtěl jsem jít do praktického zaměstnání a protože mne práce v

cestovním ruchu nesmírně bavila, nezbyval mi čas na školu zajít ani kdybych chtěl. Po promoci jsem se kromě jednoho nebo dvou výročních setkání se spolužáky ze studijního kruhu dostal na VŠE vlastně poprvé až oca za pět let, kdy jsem si zašel nechat přepsat titul inženýra místo původního promovaneho ekonomu.

3. Pro Vás byl velice důležitý rok 1968. V čem vidíte přínos roku 1968 a v čem vidíte, že byl rok 1968 nedotažený, v čem vás zklamal?

Faktem je, že rok 1968 byl pro mne opravdu zlomovým. A to hlavně proto, že důsledky mé činnosti v těch letech mne poznamenaly na dalších téměř dvacet let. Rok 1968 je však třeba brát v kontextu již několika málo let předcházejících, jmenovitě pak roku 1967. V té době se začaly objevovat na tehdejší dobu neslýchané kritické články, reportáže a vystoupení představitelů jmenovitě spisovatelských a kulturních kruhů, které vyvrcholily dnes již slavným V. sjezdem spisovatelů s projevem L. Vaculíka a dalších. Začala se vytvářet zcela nová atmosféra, do značné míry se otevřely i hranice a zdálo se, že by se Československo mohlo konečně dostat z dosavadního bludného kruhu.

A ačkoli jsem po řadu let úspěšně odolával neustále opakovaným nabídkám členství v KSČ (a věřte, že např. odmítnout členství v době studií na VŠE nebylo nic jednoduchého), v této nadějně atmosféře jsem nakonec v polovině roku 1967 vyhověl výzvě dvou svých starších kolegů z Čedoku a přihlášku jsem podepsal. Měli to však koncipováno tak, že KSČ, jakožto tehdy jedinou skutečně organizovanou sílu ve státě, je třeba využít, uchopit a předělat zevnitř, odstranit dosavadní vedení a dotlačit nové vedení tam, kam bylo třeba. Tahle koncepce se mi jako mladému člověku velmi líbila a tak jsem také v naší skupině jednoznačně pokračoval. A to i po srpnu 1968, což pochopitelně přineslo své ovoce. Byli jsme prohlášeni za protistraničnou buňku a jako taková z KSČ exemplárně vyloučeni, postupně propuštěni ze zaměstnání a rozprášeni do všech koutů.

Uvědomil jsem si prakticky už v roce 1969, že tudy cesta nevede. Že nelze reformovat nereformovatelné a že ani to nové vedení z počátku roku 1968 nemohlo (a možná ani nechťelo) přerušit svůj stín. Ukázalo se tehdy záhy, že *socialismus s lidskou tváří* patří do říše utopií a neměl šanci tehdy ani kdykoliv jindy.

4. Po roce 1968 jste byl v nemilosti, měl jste možnost si nějakým způsobem udržovat vzdělání, odbornou kvalifikaci, oblíbil jste si některého politika, filosofa, měl jste přístup k exilové literatuře, poslouchal jste zahraniční rozhlas?

Období od mého propuštění v Čedoku v roce 1970 až do konce roku 1989 nebylo nijak jednoduché. Pohyboval jsem se v neustálých vlnovkách. Tehdy kdykoliv se mi podařilo najít místo, které nějak souviselo s mou kvalifikací a vzděláním, vždy se záhy zjistilo, že vzhledem ke své minulosti takové místo vlastně zastávat nesmím a již jsem byl na cestě zase někam jinam. Snažil jsem se samostudiem a četbou literatury či dostupných odborných časopisů udržovat svou jazykovou kvalifikaci a alespoň minimálně kvalifikaci odbornou. Jako mnoho jiných jsem pochopitelně poslouchal různé zahraniční vysílání, jmenovitě Svobodnou Evropu, kam se po roce 1968 uchýlilo několik významných redaktorů z Československého rozhlasu.

Od poloviny roku 1986, kdy jsem byl naposledy z politických důvodů propuštěn z Restaurací a jídelen Praha 1 (budoval jsem tam po tři měsíce ubytovací dispečink pro hotelový řetěz RaJ 1), jsem však pracoval v reklamním podniku Merkur a tam jsem konečně našel pochopení a plné uplatnění i u vedení. Mohl jsem tedy pracovat zcela volně a dokonce jsem byl činný jako tajemník každoročního Mezinárodního festivalu propagacních filmů *Alfa Video*, který Merkur pořádá. Byl jsem tudíž poměrně často ve styku se zahraničním včetně západních zemí a měl jsem možnost ledacos dohnat.

5. V čem se sametová revoluce z roku 1989 povedla, v čem se nepovedla?

Možnost mého objektivního pohledu na úspěchy či neúspěchy *Sametové revoluce 1989* jsou omezeny skutečností, že jsem od léta 1990 až do léta 1997 byl nepřetržitě v zahraničí a neměl jsem, kromě s několikaletým zpožděním docházejících *Hospodářských novin* či velmispodáckých článků a komentářů v zahraničních sdělovacích prostředcích, možnost být denním svědkem vývoje událostí. Nebylo by myslim správné, abych se zatého situace snažil o nějaký hlubší rozbor. Mohu však konstatovat jediné. Trochu mne mrzí, že my Češi máme často tendenci přehlížet vše dobré (a brát to za jakousi samozřejmost) a zaměřit se většinou jen na záporné stránky věcí. Na světě není nic dokonalé, jakový obrovský proces transformace, jaký proběhl za pár let v ČR, snad ani nemohl zůstat bez chyb. Teď jde jen o to, abychom si z nich vzali správné ponaučení pro příští léta. Osobně jsem však přesvědčen, že toho dobrého bylo vykonáno daleko a daleko více než toho pochybného či vysloveně špatného.

6. Jste jako diplomatem v zemi, která se dokázala demokratickou cestou udržet jako celek, přestože se i zde objevují tendence Kanadu rozdělit. Tyto tendence jsou mnohem silnější než byly snahy českých a slovenských separatistů v roce 1992 (např. jediná strana, která hlásila rozdělení před volbami byla SNS a ta získala na Slovensku necelých 10 procent). Byl vůbec nějaký přínos z rozdělení státu - v Čechách rozdělení státu vedlo k pochybným ekonomickým experimentům, které vyústily v tunelování, na Slovensku k situaci, kdy vládní garnitura ignoruje velice často pravidla demokratické společnosti?

Opět otázka, kterou si vzhledem ke své fyzické nepřítomnosti v Československu v době dělení státu netroufám hlouběji hodnotit. Ostatně právě proto, že jsem diplomat v zahraniční službě, nepřísluší mi hodnotit a komentovat vnitropolitické události. Těžko si však mohu představit, že by vůle pouhých 10 procent Slováků způsobila rozdělení Federace. Obávám se, že to byla vůle daleko větší části slovenských občanů, reprezentovaná především HZDS, která také nakonec vlastní jednání o rozdělení státu s českou stranou vedla. Divím se na to asi tak, že se v této době jedná již o nezvratnou skutečnost a je jen na nás a na Slovensku, abychom nadále vycházeli jako blízcí sousedé a přátelé.

7. Rozdělení státu přineslo několik kuriózních zákonů; jedním z nich je ve světě tolik kritizovaný zákon o občanství. Jak je možné, že se nás čeští politici řadu let snažili přesvědčit o opaku, že

tento zákon byl přijat, aby se ČR „dostala“ do Evropy. Objevují se nějaké náznaky snahy tento zákon změnit?

Máte pravdu, že Zákon o státním občanství byl dosti často terčem kritiky a to zejména ze zahraničí. Nemohu se však ubránit dojmu, že opakovaná argumentace právě ze zahraničí již mnohdy není zcela aktuální, respektive nebere v úvahu řadu změn, ke kterým v zákoně a v jeho praktické aplikaci zatím došlo. Zákon o státním občanství ČR byl totiž několikrát novelizován a byly upraveny i pokyny Ministerstva vnitra k jeho aplikaci.

Podmínka trvalého pobytu na území ČR byla pro občany Slovenska zrušena poměrně záhy po vstupu zákona v platnost. MV pomíjí i podmínku beztestnostní, tedy odsouzení pro úmyslný trestný čin v posledních pěti letech u všech občanů Slovenské republiky, kteří mají nepřetržitý pobyt na území ČR nejpozději od roku 31. 12. 1992. Všichni žadatelé, jejichž žádost byla v minulých letech zamítnuta a splňují uvedenou podmínku pobytu na území ČR (jednalo se o 27 osob, které spáchaly nejzávažnější trestné činy), byli písemně vyzváni, aby podali novou žádost o udělení českého státního občanství. K dnešnímu dni byla podmínka beztestnostní prominuta celkem v 3057 případech.

Amnestií prezidenta republiky č. 20/1998 Sb. ze dne 3. 2. 1998 byly prominuty tresty vyhoštění pravomocně uložené před rozhodnutím o amnestii osobám, které k 31. 12. 1992 byly občany ČR, za trestné činy, na které zákon stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující pět let. Tím byly vytvořeny předpoklady pro vyřízení zvyklých šesti případů slovenských žadatelů, jimž byla zamítnuta žádost o udělení státního občanství ČR.

8. Jedna z kritik tohoto zákona se týkala Romů v ČR, které diskriminuje a dokonce se objevují podezření, že byl proti nim namířen. Přestože v soudním sporu inženýra Petra Uhla ohledně dvojího občanství, dal Ústavní soud Uhlovi za pravdu, z ministerstva vnitra vyšel přípis, že se výsledek týká pouze Uhla a aby úřady v ostatních případech postupovaly jako doposud. Tyto skutečnosti vzbuzují při nejmenším podezření. Další úhel, z kterého je tento zákon kritizován, jsou restituce... Taková podezření se dají těžko vyvrátit, nebylo by lepší v tomto případě zákon změnit?

V souladu s mým prohlášením na setkání s krajany na Masaryktownu dne 24. 4. 1998 opakuji, že státní orgány ČR jsou si vědomy nutnosti některých dalších úprav zákona a to zejména ve vztahu k českým krajanům v zahraničí. Na těchto úpravách se pracuje a

některá konkrétní variantní řešení již MV ČR (za podpory MZV ČR) vypracovalo. Jde však nejen o administrativně technickou přípravu jednotlivých návrhů, avšak také o politický konsensus k jejich následnému prosazení v Parlamentu. A v této věci nezbude než vyčkat do období po červnových volbách, kdy tato otázka bude zcela jistě otevřena.

9. V důsledku neutěšených podmínek v ČR došlo k exodu Romů do Kanady a Velké Británie. Kanadské úřady zatím většinou o jejich dalším osudu nerozhodly. Možná právě proto se mnozí z nich vrací. Jak se změnila situace v ČR, mají se vůbec Romové kam vrátit? Jak dlouho jim patří například byt... Do jaké míry se cítí české velvyslanectví za ně zodpovědné?

Česká vláda má zájem zabezpečit zpětnou integraci všech romských spoluobčanů, kteří se rozhodnou do ČR vrátit. Mezinárodní komise pro záležitosti romské komunity, která zahájila svou praktickou činnost dne 1. 1. 1998 (v čele komise je ministr Mlynář a výkonnou místopředsedkyní je představitelka romské komunity), vydala prohlášení, ve kterém nabízí všestrannou pomoc pro všechny navrátilce. Potíž je spíše v tom, že kanadské azylové orgány českou stranu neinformují o počtu takových osob a datech návratu. V rámci probíhajícího azylového řízení jsou totiž vzhledem k mezinárodně platným normám zástupci státu, ze kterého uprchlíci přicházejí vyloučeni z jakéhokoli kontaktu se žadateli. Pokud se tedy Romové obrátí na náš úřad či generální konzulát v Montrealu a vyjádří přání vrátit se do ČR, zprostředkujeme ihned kontakt v komisi v Praze a na základě její nabídky zajistíme další.

10. Do jaké míry má České velvyslanectví možnost zjednat nápravu, když české úřady nedodrží zákony... Kupříkladu vyšel zákon o možnosti nahlédnutí do spisů, které vedla StB. Již třikrát jsem podal (dvakrát přes konzulát v Montrealu) žádost o nahlédnutí do spisů, dvakrát mně bylo toto právo odepřeno - v rozporu se zákonem - na třetí odpověď již delší dobu čekám...

Zákon, který umožňuje nahlédnout do spisů StB prostřednictvím střediska MV v Pardubicích, je platný pro všechny občany ČR. Středisko již také odbavilo několik tisíc žádostí. Spojím se s naším GK v Montrealu a Váš konkrétní případ prověřím. Bez znalosti podrobností prozatím nemohu dát žádná zodpovědná vyjádření.

Děkuji Vám za čas, který jste věnoval, abyste podrobně odpověděl na všetečné otázky, které jsem vám tímto způsobem položil.

Fax si s českým velvyslancem ing. Vladimírem Kotzym vyměňoval Aleš Březina.

Petr Chudožilov: Fusekle

Toto je neslavná, ale pravdivá historie mého života: nic skutečně konstruktivního jsem proti Husákovi za jeho vlády nepodnikl. Tu a tam spolupodepsal jsem prohlášení, v němž světu mélo být zjeveno, že bolševismus je zkáza.

„Jak to s váma půjde dál?“ zeptal se jednou zachmuřeně u výsledku vyšetřovatel pan Tichý. „Děti dorůstají! Myslíte vůbec někdy také na jejich budoucnost?“

„Jaké by tu byly perspektivy?“ položil jsem přímá otázku.

„Nic zvláštního,“ mručel pan Tichý nevlídně. „Časem vás nejspíše také zavíme. Nebo byste se mohl přidat k nám.“ Podíval se krátce, pátravě. „Pro vás by byla, hádám, ještě tak nejlepší emigrace.“

Na emigraci to nevypadalo. Bylo mi čtyřicet, marodil jsem ošklivě s páteří, čtyři malé děti na krku. Neznal jsem žádný cizí jazyk. Nakonec jsem se přece jen rozhodl souhlasit s vystěhováním. Odejít připadalo mi méně dobrodružné nežli zůstat. „Ně abyste jednou někde vykládal, že jsem vás k tomu nutil!“ mračil se pan Tichý. Nejdříve bylo nutno zříci se státního občanství. „Teď to půjde jako po drátkách!“ radoval se fízl na přepážce.

Výměnou za občanství prodal nám stát polotuhý, lesklý papír. Stálo to fůru peněz. Kdo chtěl, mohl na papíře číst, že jsem blíže neurčené státní příslušnosti. Po byt v mé vlasti povoloval se mi ještě na tři měsíce.

Když po letech přihlala se na lvích perutích sametová revoluce, zatoužil jsem kupodivu znovu po návštěvě domova. Na československé ambasádě v Bernu prodávali mi vstupní vízum rádi. Jednou tam, jednou zpátky. „Teď to půjde jako po drátkách!“ radoval se muž na přepážce. Zesmutněl, když slyšel, že bych rád vicerázové vízum. „Pro vás by bylo, hádám, ještě tak nejlepší vzít si zpátky občanství!“ řekl, když vyslechl můj neslavný životní příběh. „Ně abyste jednou někde vykládal, že jsem vás k tomu nutil!“ mračil se. Koupil jsem si svoje občanství zpátky. Stálo to fůru peněz. Platil jsem valutami. Připadal jsem si jako lepší člověk; trochu taky jako v Tuzexu.

Život je podivný příběh. Po mnoha letech emigrace, zdá se, stanu se nyní také švýcarským občanem. Bude to zase stát fůru peněz. Ale moje české občanství podle nové stříženého zákona číslo 40 z roku 1993 České republiky bude mi zase jednou odejmuto. Tentokrát dokonce automaticky! Nikdo se neptal, co se svým starým občanstvím zamýšlím. Kdybych ovšem stal se švýcarem do konce loňského roku, směl bych si české občanství ponechat.

Občanství mělo by člověku patřit tak, jako mu patří jeho kůže. Nemělo by se s ním zacházet jako s fuseklí. Ani s člověkem. Nechci, aby o mém občanství rozhodovali cizí lidé anebo dokonce datum!

ZAŘÍ 1993

Z knihy *Boj o fusekli. Otištěno se svolením autora*

Financial

Kursovni listek

100 Kč	4,57 CDN \$
1 CDN \$	21,88 Kč
100 SK	4,33 CDN \$
1 CDN \$	23,01 SK
The Toronto Star 7.5.1998	

1 CDN \$	22,63 Kč
1 US \$	32,57 Kč
100 Kč	3,07 US \$

100 SK	95,34 Kč
100 Kč	108,11 SK
Internet 11.5.98	

STASTNY & CO.

CHARTERED ACCOUNTANTS

Accounting and Auditing
Personal & Corporate Taxation
Financial & Tax Planning

Michael Štastný C.A.
George Bezrouk

Tel.: (416) 250-6557
Fax: (416) 250-6524

Address:
Madison Centre
4950 Yonge St. Suite 906
North York, Ontario
M2N 6K1

Canada-Czech Republic Chamber of Commerce

Kanadsko-česká obchodní komora

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
7th Floor, (P.O. Box 198)
Toronto, Ont. M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416) 367-3492

CZECHOSLOVAK (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave.,
Toronto, Ontario
M5S 2J2

Tel.: (416) 925-0557
Fax (416) 925-6529

Úřední hodiny:
Pondělí: 10:00-19:00
Úterý: 10:00-17:00
Středa: 10:00-17:00
Čtvrtek: 10:00-19:00
Pátek: 10:00-19:00
Sobota: 10:00-14:00

Real Estate

ZAMÝŠLÍTE PRODAT NEBO KOUPIŤ DŮM?

Zavolejte:

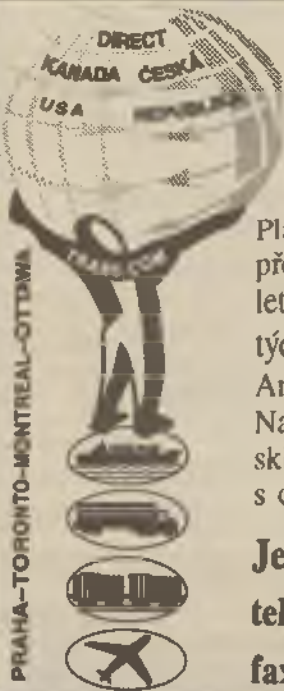
Eva Zelenkasales representative
Royal LePage

Tel.: (905) 275-9400

1-888-228-9669

nebo

(416) 878-3501

Tento dům má 9 místností,
dále 2 koupelny, solárium,
velkou zahradu.Náročný zákazník nebude
zklamán.Pro další informace
volejte Evu.Příležitost
pro zručného řemeslníka!
Cena je nízká,
umístění pěkné!
Pro další informace volejte
Evu!Zprostředkují financování
Bezplatný odhad
Poskytnu nejlepší službu krajanům!Vaše břímě
na naše bedra!Plánujete svou příští zásilku? TRANS-COM
přepraví cokoli, spolehlivě a rychle - lodí,
letadlem, vlakem, nákladním autem. Pravidelný
týdenní servis mezi střední Evropou a severní
Amerikou, sběrné kontejnery v obou směrech.
Naše služby zahrnují nakládání, vykládání,
skladování, rozvoz a pomoc
s celním odbavením.**Jerry Formánek**

tel: (905) 678-6412

fax: (905) 678-7544

RENOMA

WOODWORKING

Renomovaná Česko-Slovenská
truhlárna nabízí:Kitchen cabinets & counter tops
Bathroom furniture. Entertainment units
Store fixtures & Office furnishings
Also hardwood floor & ceramic tiles installation

FREE ESTIMATE

Jiří & George Jančárkovi vás zvou do své dílny

40 Regan Rd, Unit 16-17, Brampton, Ont.

Tel: (905) 840-5415 Fax: (905) 840-2146

Naš cíl: Spokojenost zákazníka

Denní kronika

28.4.1998

Neznámá trhavina v centru
Ostravy zranila čtyři lidiOstrava - mfd/will - Zatím neznámá trhavina
explodovala ve čtvrt na šest ráno v centru
Ostravy na nejrušnějším tramvajovém uzlu
na Frýdantských mostech a těžce zranila
nejméně tři lidi. Jeden z nich je zraněn
velmi vážně."Nevíme, co to bylo, ale výbušina byla
zřejmě podomácku vyrobená tak, aby mohla
být odpálena na dálku," uvedl Václav Hřeček,
vrchní komisař severomoravské kriminálky.
Výbuch nastal v okamžiku, kdy do práce
jezdí stovky lidí. Ve chvíli exploze jedna
tramvaj přijela na zastávku a druhá v
protisměru odjížděla.Okolnosti výbuchu, k němuž se zatím nikdo
nepřihlásil, řechteli včera policisté
komentovat. "Dokud neznáme motiv, nelze
říct, zda šlo o teroristický čin," řekl komisař.
Exploze rozmetala kusy skla a kovů z
tramvajové zastávky do vzdálenosti dvaceti
až třiceti metrů. Poškodila obě projíždějící
tramvaje.

2.5.1998

Američané schválili náš
vstup do NATOWashington - In/zah - Drtivou většinou 80
ku 19 hlasům schválil v noci na 1. května
americký Senát rozšíření NATO o Českou
republiku, Maďarsko a Polsko. Vysoký
počet hlasů pro překvapil i ty, kteří schválení
očekávali. Při hlasování chyběl pouze jediný
senátor, který by však s největší
pravděpodobností byl pro rozšíření. Za
kladné rozhodnutí Senátu silně lobbvali
nejenom američtí politici, ale i čeští, maďarští
a polští krajané žijící v USA.Český Senát také hlasoval
pro NATOPraha - In/mrk - Výraznou převahou hlasů
schválil ve čtvrtek Senát českého
parlamentu naše přistoupení k
washingtonské smlouvě. Poté, co se již
dříve kladně vyslovila vláda i Poslanecká
sněmovna, zbývá tak k ratifikaci tohoto
rozhodnutí na české straně už pouze podpis
prezidenta Václava Havla.Z jednaosmdesátčlenného Senátu se
hlasování zúčastnilo 69 senátorů, z nichž
se kladně vyslovilo 64, dva se zdrželi a
sociální demokrat Petr Smutný a komunisté
Antonín Petráš a Ladislav Drtý hlasovali
proti. Rozhodnutí Senátu předcházela
pouze asi tříhodinová rozprava, v níž se
proti vstupu do NATO vyslovil jen jediný
zákonodárce za KSČM. Předseda
sociálnědemokratických senátorů Zdeněk
Vojtíš ujal o odhodlání ČSSD podpořit vstup
do NATO i bez předchozího referenda.Parlament se bude
siedmykrát zaobírat voľbou
prezidentaBRATISLAVA (SME - sp) - Siedmy pokus voľby
hlavy štátu absoluuje parlament 29. mája, keďže
poslanci vo štvrtok 30. apríla prezidenta republiky
opäť nezvolili. Kandidát HZDS M. Sečánsky a
kandidátka SDĽ B. Schmögnerová nezískali v
tajnej voľbe ústavou predpísaných 90 hlasov
poslancov. Za M. Sečánskeho hlasovalo 72
poslancov, B. Schmögnerovú podporilo 47
poslancov. "V klube SDĽ sme nečakali, že
prezident bude zvolený. Parlament je rozdelený
tak ako celá spoločnosť. Zrejme iné východisko
ako priama voľba prezidenta neprichádza do
úvahy," uviedla Schmögnerová. Opozícia
navrhne súčasnú patovú situáciu v NR SR riešiť
prijatím ústavného zákona o priamej voľbe
prezidenta, resp. prijatím ďalšieho ústavného
zákona o presune niektorých prezidentských
právomocí na predsedu parlamentu v čase, keď
nie je obsadený prezidentský post. Líder HZDS
V. Mečiar na sneme hnutia v Košiciach vyhlásil,
že "prevod kompetencií na predsedu NR
znamená, že prezident nebude zvolený do voľieb
vôbec. Ak bude politická vôľa o tom, aby bol
volený priamo, potom priame voľby, to znamená,
že teda by rok 1998 bol v podstate pri týchtonávrhoch opozície neriešiteľný. Preto znovu
budeme iniciovať okrúhle stoly, aby došlo k
dohode o osobe, a tým aj ku voľbe prezidenta
SR". Predseda KDH J. Čamogurský v rozhovore
pre SME uviedol, že SDK bude k prípadným
rokovaniám o osobe kandidáta na funkciu
prezidenta pristupovať seriózne. Podľa doteraz
zverejnených informácií do štvrtého kola voľby
prezidenta by mali svojho kandidáta postaviť
SNS a nezávislý poslanec M. Kočnár. SDK s
najväčšou pravdepodobnosťou kandidáta
nenavrhne. Poslanec SDĽ M. Benčík v súvislosti
s ďalším postupom strany vo štvrtom kole SME
povedal: "Zvážime, uvidíme." "Vydrtzte, my z
poslaneckého klubu budeme iniciovať návrh
republikovému predstavenstvu," vyhlásil
predseda poslaneckého klubu HZDS T. Cabaj
na margo možného kandidáta hnutia. Na otázku,
či poslavi vládna koalícia vlastného kandidáta,
uviedol: "Ja som hovorcom vládnej koalície?"
Možnosť, že by sa opäť otvorila alternatíva
kandidatúry premiéra Mečiara, Cabaj označil za
"konštrukcie". Pripomenul, že otázka voľby
prezidenta bude aj predmetom koalíčných
rozhovorov. Tie sa však už mesiac neuskutočnili,
a pritom podľa názoru vládnej SNS je o čom
rokovať. Táto skutočnosť, ako uviedol, ho
neznepokojuje, pretože rozpory vo vládnej koalícii
neexistujú. Podľa Cabaja HZDS má "dost"
možných kandidátov na funkciu prezidenta. Vo
vládom hnutí vraj opätovne vládnu úvahy o
kandidatúre A. M. Húsku, ale ten je pre opozíciu
neprijateľný. "V tejto chvíli nemôžem potvrdiť a
ani vyvrátiť, či budem kandidovať," poznamenal
pre SME poslanec SNS J. Prokeš. Podľa neho
predloženie kandidatúry je podmienené
definitívnym rozhodnutím orgánov strany a
zároveň rokovaniami s parlamentnými politickými
subjektmi. Agentúra SITA informovala, že do
okruhu prezidentsk

4.5.1998

Kulaté výročí

Praha, Toronto/abe, hombre - Dnes, v
pondělí 4. května uběhlo přesně 17 let od
zatčení a následného uvěznění Jana
Hrabiny. Jméno čtenářům Satelitu jistě nic
neřekne, ale přezdívkou HOMBRE, kterou
ve vězení získal, dnes používá jako název
pro svoji malou agenturu, která úzce
spolupracuje s Alešem Březinou, resp.
agenturou ABE.

Vztah k vlastním
emigrantům je zkouškou
národní zralostiPraha-mfd/jiří bigas (autor je publicista) -
U nás nemáme emigranty v lásce. Neměli
jsme je rádi dříve, a nemáme ani teď. Ne, že
se o ně nestaráme, ale opravdu je nemáme
rádi. Zřejmě je to tady taková tradice. Z
čeho vychází?Více než čtyři desetiletí mělo u nás slovo
emigrant oficiálně nádech něčeho
neslušného. Lidé, kteří utekli před terorem
komunistů nebo odešli do ciziny proto, že
chtěli žít a pracovat jinde a jinak,
dostali cejch zrádců. V komunistickém
vidění světa a pojmů Komenský pak musel
být exulantem, aby byl na první pohled
zřejmý rozdíl, který ve skutečnosti
neexistoval.Náš vztah ke krajanům se příliš nezlepšil
ani po roce 1989. Emigrace už oficiálně
není nepřítelem státu, komunitou, z níž CIA
pumpuje státní tajemství a verbuje
záškodníky, kteří nám jezdí učit jiné zrádce,
jak zničit mlátičku či soustruh, a tak ohrozit
splnění státního pánu a budování lepších
zítřků vůbec. V očích mnoha lidí, a co
horšího, i politiků a úředníků státu jsou
emigranti otravnými lidmi, co pořád něco
chtějí. A to nemá rád ani politik, ani státní
úředník.Krajané si prostě v demokratických
zemích, kde žijí, zvykli svobodně vyjadřovat
své názory a žádat pomoc od státních
úřadů, a proto teď doma připadají servilním
odchovancům totalitního režimu jako parta
kverulantů, kterým nic není vhod.Stát je stát, s tím nepohne, ale aspoň
lidé by měli mít rozum, leč nemají. Prostý
člověk si ze školních čítanek a nedělních
chviliek poezie dobře zapamatoval slova
básníka: "Opustíš-li mne, nezahynu,
opustíš-li mne, zahyneš." Emigranti

nezahynuli, naopak mnohdy venku uplatnili své schopnosti a daří se jim dobře, a to jim v očích mnoha domácích opět spíše škodí než prospívá. Jako bychom doma nedokázali žít ničím jiným než závisť. Cejch zrádců z nich sice byl oficiálně sňat, ale i v demokratické České republice dál přežívá svetonázor pivních buranů: venku si nahrabali, zatímco nám doma bylo ouvej, tak ať teď zůstanou, kde jsou.

I proto nemohou krajané volit, i proto nemohou, nemají-li dvojí občanství, tedy nejen státu, který je přijal, ale i občanství české, vlastnit ve své vlasti dům, byt či jinou nemovitost. Politici velmi citlivě vnímají nálady veřejnosti, a ta není krajanům nakloněna, tak proč by si pálili prsty, když nynější stav vlastně nikoho nemrzí. Jen ty emigranty. Ale ti si venku zakverulují, volit nemohou, takže nám od nich nic nehrozí, hlavně že doma je klid.

Národ se cítí ohrožen: za dolary či marky nám to tady emigranti skoupí, protože my na to nemáme. Uvědomělý český národ, který se nechce mísit s emigranty, nebo nedej bože se sudetskými Němci, což jsou nakonec také naši krajané, ovšem houby vědí o tom, jak se v zemi usazují mafiáni z bývalého Sovětského svazu a bývalé Jugoslávie. Stejně tak netuší, že mu sklapne po vstupu země do Evropské unie, protože pak bude mít za sousedy nejen krajany a nejen sudetské Němce, ale kohokoli, kdo z Evropské unie zatouží po nemovitosti v České republice.

Myšlení české společnosti je bohužel nadále formováno vztahem prostáčka k úspěšným lidem. Úspěch u nás přejeme asi jen sportovcům. Když si někdo vyvedlá zahnutou hokejkou miliony, to ještě sneseme. Že si však soused, co v osmašedesátém vzal roha přes kopečky, venku vydělal na dům a automobil, který u nás stojí milion, už ne. Takový úspěch je u nás stále ještě považován za nemravnost a politické strany nalevo tuto zatuchlou veteš bolševismu dále podporují.

Česká republika se chystá do Evropské unie, jakýchsi spojených států evropských, kde padnou staré národní hranice. Dokážeme se i potom chovat ke krajanům jako k cizincům, když s Němci, Rakušany a dalšími Evropany budeme spoluobčany?

Spotřeba alkoholu v ČR stoupá ročně o litr

Praha - In/terzie pacáková - Neustále vzrůstající spotřebou alkoholu se Česko řadí mezi tzv. mokré země. Zároveň se drží i v první desítce států, kde se věková hranice konzumentů alkoholu stále snižuje.

V době společenských změn po roce 1989 nastala velká vlna euforie ze svobody a demokracie. Sociologické průzkumy dokazují, že se společnost stala velmi benevolentní vůči nadměrné konzumaci alkoholu. Za krátkou dobu se na problém

alkoholismu tak, jak jsme jej znali z předrevolučních dob, pozapomnělo.

Alkohol vytlačily do pozadí drogy. Průzkumy Ladislava Csemyho a Karla Nešpora prováděné především u rozsáhlých souborů dospívajících ukazují na vysoký výskyt nežádoucích forem návykového chování mládeže v ČR. Ve velkých lihovarech a pivovarech se dá koupit přímo stáčený alkohol nepoměrně levněji. Spotřeba alkoholu v přepočtu na obyvatele vyjádřená v litrech čistého lihu po období poklesu v polovině 80. let opět výrazně stoupla po roce 1989 a v roce 1995 dosahovala 9,4 litru. Odborníci se shodují, že průměrný nárůst spotřeby je více než 1 litr na osobu za rok. To znamená, že v letošním roce dosahujeme hranice téměř 10 litrů čistého lihu na obyvatele ČR.

Výsledky studie Zdraví a škodlivé návyky (SZÚ) ukázaly, že se na celkové spotřebě alkoholu podílejí větší měrou muži než ženy. 70 procent celkové spotřeby alkoholu vypijí muži v pivo, ženy žádný určitý druh nápoje nepreferují. Počet hospitalizací propouštěných vyvolaných alkoholem se od roku 1975 výrazně zvýšil. Místo 5214 mužů a 485 žen nastoupilo v roce 1996 ústavní léčbu 8105 mužů a 2985 žen.

Mečiar bez politiky žít nedokáže, tvrdí Matejka

Bratislava-sme/sp, dam-MIESTO PRE ARPADA MATEJKU, poslance NR SR za HZDS V. Mečiarovo štvrtok na míľing v Tmave opätovne deklaroval svoj úmysel v prípade prehratých volieb odísť z politického života.

Keďže V. Mečiar vyhlásil rolu opozičného politika, musel by sa v prípade výhry súčasnej opozície zvoliť nový predseda hnutia. Nepoznačilo by to ďalšiu politiku HZDS, jeho ďalšie fungovanie?

"Myslím si, že nie." Podľa analytikov stojí a padá budúcnosť HZDS práve na Mečiarovi. A v prípade, keď tam nebude jeho silná ruka, sa vraj HZDS, ako zoskupenie postavené na osobných záujmoch, rozpadne. "Som funkčne najstarší člen HZDS. Keď sa ukončila činnosť vo VPN, prišiel Mečiar do Ružinova, kde nás čakali zástupcovia z celého Slovenska. Ja som mu poďakoval, že prišiel medzi nás, on reagoval, aby som mu neďakoval, že on je rád, že mal kam ísť. To je historický výrok."

Takže nesúhlasíte s tým, že premiér Mečiar rovná sa HZDS?

"Ale súhlasím, rovná sa. Ale podmienky v roku 1991 a v 1998 sú absolútne odlišné. Ak ste si všimli, starí členovia hnutia nie sú v predstavenstve hnutia."

Otázka však znie: keby V. Mečiar odišiel, rozpadne sa HZDS?

"Nerozpadne sa." SDK, SDL, SOP, všetky strany potrebujú lidra. Povedzte nám jedinou silnú osobnosť, ktorá by HZDS mohla viesť.

"Je tam viacero osobitých osobností, ktoré by tento subjekt dokázali na politickej scéne udržať." Hovoríme o silnej osobnosti.

"Silná nie je." Kto by HZDS dokázal udržať? Pani Keltošová?

"Nie."

Konkretizujte, kto.

"Je tam viacero mien, nechcem nahrávať nikomu a nechcem ani nikoho dostať do pozície eventuálneho nástupcu premiéra. Ale je ich päť alebo šesť."

Myslíte si, že V. Mečiar dokáže žiť bez politiky? Bez pocitu moci?

"Bez pocitu moci áno, ale bez politiky si myslím, že žiť nedokáže."

A vy?

"Ja áno. Dokázal som to aj za totality."

5.5.1998

Do Náchoda přichází čas lásky a jazzu

Náchod - In/ - Čas lásky, jazzu, radosti ze života a bezstarostného mládí si v následujících deseti dnech připomenou obyvatelé Náchoda, kde v úterý začíná festival Náchodská prima sezóna. Stejně jako v Lipnici vzpomínají na Haška, v Sobotce na Šrámka a v Hronově na Jirásku, tak v Náchodě hodlají květen zasvětit Josefu Škvoreckému, který svou povídkou Prima sezóna své město proslavil.

Festival Náchodská prima sezóna chce lidem přiblížit májové slavnosti a nabídnout bohatý kulturní program na koncertech, výstavách, v divadle i kině. "Náchodská prima sezóna se koná proto, aby se občané a přátelé Náchoda sešli a při kultuře dobře měli," řekl Jaroslav Suchý, který sloužil jako předloha pro povídkovou postavu Jarky Malého. "Na závěr festivalu 16. května je připraven velký jazzový galakoncert," dodal Suchý, člen Společnosti Josefa Škvoreckého.

Podle organizátorů spisovatel na oslavy nepřijede, neboť cestu do České republiky sice letos plánuje, ale až později. Ředitelka náhodského domu dětí a mládeže Děčko Ludmila Pohanková uvedla, že letošní premiéra festivalu navazuje na loňské oslavy 100. výročí založení náhodského gymnázia. "Loni se oslav chopili studenti a my chceme pokračovat," řekla. Podle ní se mezi mladou generací na festivalu přimíchají také současníci Josefa Škvoreckého. "Jsou tu lidé, o kterých psal, a oni chtějí zájem o jeho dílo přenést na mladé," dodala.

6.5.1998

Pojišťovna ustoupila, děti s chorobami jater mají nyní šanci

Praha - In/kok, mag - Všeobecná zdravotní pojišťovna se rozhodla hradit operace v zahraničí, na které si dosud pacienti museli sami opatřit milionové částky. Proto například děti trpící nemocí jater jako Nikolka Drgová, které potřebují transplantaci, mají nyní šanci. Transplantace jater se totiž v ČR neprovádí - stejně jako mnohé další operace.

Rozhodnutí o životech desítek lidí a především dětí, jejichž zdravotní stav nutně vyžaduje zákrok, který se v ČR neprovádí, závisí na vedení pojišťovny. Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP) se dosud držela interpretace zákona, podle které se z veřejného zdravotního pojištění hradí péče jen na území republiky. Podle prvního výkladu je péče v zahraničí hrazena jen v případě, že je akutní, a to do výše úhrady v ČR. Druhý výklad zní: pokud jde o jediný možný způsob poskytnutí zdravotní péče, má občan nárok na úhradu této péče i v zahraničí po schválení revizním lékařem.

Ke změně stanoviska přiměl VZP případ Nikolky Drgové, která se v těchto dnech podrobí transplantaci jater v SRN. Podle mluvčí VZP Adély Zimové na sebe v tomto případě poprvé narazily dvě možné interpretace zákona. "Po zvážení všech okolností, počínaje případem Nikolky, bude VZP postupovat podle druhé interpretace zákona, a to ve všech dalších případech," potvrdila LN.

Podle lékařů se takových případů ročně objeví desítky. Mnozí pacienti, kteří potřebné peníze nesehnali, tak zcela jistě doplatili na vágní zákon doslova životem. "Bohužel

Pokračování na str. 8

Restaurants-Deli's

MASO-UZENINY

Fred Klinger DELI

Katka a Vlastík Ertelovi

* Obložené misky

* Chlebičky

* Štrůdly

* Uherák

Pondělí a sobota 8-17,

úterý a středa 8-18,

čtvrtek a pátek 8-19

1504 Danforth Avenue

Stanice podzemní dráhy Coxwell

Toronto, Ont.. M4J 1N4

(416) 406-5004

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

504-5787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

* Pražské uzeniny

* Cukrářské výrobky

* Obložené chlebičky a misky

* Knedlíky všeho druhu

* Denně čerstvá a chutná jídla

U Pepa v bistře obsloužíme bystře. Ceny úměrné, jídlo výborné!

Fully Licensed Fajnsmekr restaurant českých a slovenských specialit

PEPO BISTRO

VLASTA A PEPO VOSECKÝ

676 QUEEN ST. W.,

TORONTO, ONT.

Nechce se vám vařit?

Máte více lidí na oběd nebo na večeři?

Volejte Pepo Bistrot!

TEL.: (416) 504-6005

Otevřeno denně: 12:00-24:00

POLYGON reportér

Západ

Český zahraniční časopis, který má čtenáře v 51 zemích.

Napište si o ukázkové číslo!

POLYGON, Box 9021,

OTTAWA, Ont. K1G 3T8

Kanadský redaktor Miloš Suchma, tel.: (613) 824-7439, fax: (613) 834-8757

M.L.B. Sales & Marketing Corp. Co.

3624 Ingram Rd., Mississauga

Informacie a objednávky volajte: Tania Brodniansky (905) 820-4266

Treska - Rybí lahůdkový šalát, vlašský pochůtkový šalát,

feferonový pikantný šalát, oštiepky, slovenská liptovská

bryndza, korbáčiky a parenica

Môžete si zakúpiť v predajniach:

Toronto: Prague Deli, 386 Queen St. W., (416) 504-5787; Benna's Deli, 135

Roncesvalles Ave., (416) 762-1956; Dunie Deli, 2302 Bloor St. W., (416) 762-1956;

Parkland Meat, 2216 Bloor St. W., (416) 663-8323; Elizabeth Deli, 410 Bloor St. W.,

(416) 921-8644; Polish Meat & Deli, 2971 Bloor St. W., (416) 231-5513; Astra Deli, 2238

Bloor St. W., (416) 763-1093;

Willowdale: Hungarian Honey Bear, 249 Sheppard Ave. E., (416) 733-0022;

Downsview: European Sausage, 145 Norfinch Dr. (416) 663-8223;

Etobicoke: Clover Deli, 225 East Mall, (416) 231-3242; Sesame Deli, 2783 Lakeshore

Bld. W., (416) 259-0966; Heritage Soups, 2974 Lakeshore Blvd. W., (416) 255-2255;

Blue Danube Deli, 24 Chauncy Ave., (416) 234-9911; Family Meat & Deli, 278 Browns

Line, (416) 255-1098; Food Depot International, 14 Jutland Rd., (416) 253-5257;

Mississauga: Danko Deli, 3015 Parkerhill Rd., (905) 277-1115; Central Parkway Deli,

377 Burnhamthorpe Rd. E., (905) 276-1998; Baltick Deli, 1960 Dundas St. W., (905)

855-2504; Aliston Deli, 660 Bloor St. E., (905) 275-9331;

Oakville: Monastery Deli, 1133 Monastery Drive, (905) 847-1020; Italian Bakery & Deli,

2828 Kingsway Drive, (905) 829-1234

London: Sikorski Sausage, 1290 Trafalgar Rd., (519) 659-9797.

Windsor: European Deli, 1818 Ottawa St., (519) 252-8244.

oprávněný distributor českých a slovenských filmů na videokazetách

uvádí filmy s populárním slovenským hercem a komikem

MARIÁNEM LABUDOU,
který nás navštíví v červnu t. r.
BULDOCI A TŘEŠNĚ
VESNIČKO MÁ STŘEDISKOVÁ
ŽEBRÁČKÁ OPERA
ZAHRADA
KRÁL UBU

Cena jednotlivých kazet v této nabídce \$ 37. - / US \$ 33.

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

E-mail: video@rogers.wave.ca

VILÍMEK EXPORT/IMPORT

Kontejnerová přeprava automobilů a zboží Toronto-Mělník, a
stěhování do ČR a SR
za nejvýhodnější ceny.

Doprava 1 automobilu 1780 dolarů

Montreal: Martin Vilímek (514) 865-4442

the co-operators

A Better Place For You
Insurance/Financial Services
Roman Grigel Insurance Agency

HOME
AUTO
LIFE
RRSPS
FARM
GROUP
BUSINESS

Váš pojišťovací agent
Roman Grigel
je připraven vám poskytnout
nejlepší služby
na adrese:
3164 Yonge St.
(Yonge & Lawrence)
Toronto, Ont. M4N 2K6
Tel.: (416) 544-8100
Fax: (416) 544-8111

Real Estate

Petr Poláček, FRI, CREA

Associate Broker, Appraiser
Sutton Group
Tower Realty INC.

25 let služby krajanům

KOUPĚ - PRODEJ

ODHAD NEMOVITOSTÍ

Bus.: (416) 783-5000

Fax: (416) 783-6082
Res.: (416) 733-9442

Pokračování ze str. 7

dvoji výklad dotýká klauzule zákon umožňuje, "potvrzuje právník Aleš Dvoutělý. První náměstek ministryně zdravotnictví Miroslav Čerbák si to však nedokáže vysvětlit. „Na to se zeptejte pana ředitele VZP Němce,“ odpověděl Čerbák na otázku, jak si může VZP dovolit vykládat dvěma naprosto odlišnými způsoby zákon, který rozhoduje o životě a smrti těžce nemocných lidí.

„Selhala role státu jako dohlizitele nad VZP,“ domnívá se také šéf Lékařského odborového klubu David Rath. „Tato pojišťovna rozděljuje ročně kolem 120 až 130 miliard korun, stát by měl proto daleko více dohlížet na její činnost,“ dodává Rath.

Na to, jak je možné, že si VZP několik let vykládala zákon v neprospěch pacientů, nedokázal odpovědět ani poslanec Václav Krása (US). Podle něj je třeba zpřísnit nad VZP státní dohled. „Je však otázkou, jak dohlíželi současní zástupci státu ve správní a dozorčí radě, když tento výklad zákona připustili,“

7.5.1998

Havel přiletěl z Rakouska a je ve vojenské nemocnici

Innsbruck, Praha - mfd/rep - Prezident Václav Havel se včera vrátil do republiky po třech týdnech, které strávil na místo plánované dovolené v Alpách v rakouské univerzitní nemocnici v Innsbrucku. V té bojoval několik dní o svůj život.

Prezidentův odlet z Rakouska se odehrál přesně tak, jak tamější lékaři chtěli: Havel, tři týdny a jeden den po závažné operaci tlustého střeva, nastoupil o půl jedné sám bez pomoci na innsbruckém letišti do speciálního letadla, které jej odvezlo domů. Na Havlovi, oblečeném v mikině a modré bundě, byla ještě znát slabost z mnoha dní strávených na jednotce intenzivní péče. Když po skloněné plošině vystoupal do letounu, k lůžku přítomných fotoreportérů se už neohlédl.

Za hodinu a deset minut později už dvoumotorové letadlo společnosti Tyrolean Air Ambulance - s prezidentem Havlem a jeho ženou Dagmar na palubě - dosedlo na plochu starého ruzyňského letiště v Praze. Po deseti minutách se na schůdkách letadla objevil prezident Havel a nejjistým krokem sestoupil bez pomoci z letadla na letištní plochu, kde jej přivítal premiér Josef Tošovský a pracovníci Hradu. Na letišti se prezident nijak nezdržoval. Ihned po přivítání nastoupil do přistavené sanitky značky Mercedes a v koloně osmi automobilů odjel za asistence policie do středošovické nemocnice. „Prezident má připraven pokoj, v němž stonal už dříve,“ řekla vrchní sestra anesteziologicko-resuscitačního oddělení Ústřední vojenské nemocnice v Praze Dana Toscaniová, podle níž je Havlův pokoj vybaven veškerou lékařskou technikou, kterou měl v Innsbrucku. Je tu i sedací souprava, televize, fax a telefon. „Protože jde o rekonvalescenci, je pokoj zařízen tak, aby se v něm cítil dobře. Už se na něj všichni moc těšíme,“ dodala.

Ve středošovické nemocnici by měl podle šefa lékařského konzilia Miroslava Čerbáka Havel pobýt dalších sedm až deset dní. „V zásadě bude pokračovat léčba z Innsbrucku - tedy dechová rehabilitace. Ale hned zítra se sejdou lékařské konzilium, které posoudí další postup,“ řekl Čerbák. Prezident by měl po propuštění z nemocnice zůstat několik dní na zámku v Lánech kvůli rehabilitaci.

9.5.1998

Jedine Slovensko nestojí o Paneurópsky koridor

Lipko-SME/RICHARD FILIPKO - Dve prázdné miesta svietili počas zakladajúcej schôdke Paneurópskeho koridoru IV v Lipsku. Miesta so slovenskými vlajčkami. Jedine Slovensko sa tento týždeň nezúčastnilo na založení významného dopravného koridoru, ktorý nazývajú aj koridorom západ - východ (Dráždany

- Praha - Viedeň - Bratislava - Győr - Budapešť - Arad - Konstanca - Kraiova - Sofia - Thessaloniki - Plovdiv - Istanbul, spolu 3285 km). Podľa oficiálneho dokumentu má tvoriť chrbticu Transeurópskej dopravnej siete. Európska únia a nemecké ministerstvo dopravy rozosielať ministerstvom dopravy krajín, cez ktoré má koridor prechádzať, pozvánky na zakladajúcu schôdzu v značnom predstihu. Všetky náklady hradili organizátori. Slovenské ministerstvo podľa pracovníka nemeckého ministerstva dopravy Wolframa Otta svoju neúčast ospravedlnilo minulé týždne z termínových dôvodov. Iné krajiny príležitosť dôkladne využili a okrem vrcholových pracovníkov ministerstiev do Lipska vyslali riaditeľov železníc a iných štátnych dopravných podnikov. W. Otto ospravedlnenie a neúčast zástupcov SR nekomentoval. Silke Podolská, ktorá zastupuje Lipské veľtrhy, SME povedala, že „do poslednej chvíle sme dúfali, že od vás niekto príde. Robila som všetko preto, aby boli tu, a predsa tu nie sú.“ „SR deklaruje, že sa chce dostať do EÚ a smerovanie dopravných koridorov je súčasťou politiky EÚ. Ostatní si môžu myslieť, že SR nemá záujem a nie je vylúčené, že sa budú pokúšať ísť inými cestami, mimo Slovenska. Keď si pozriete mapu, kadiaľ má koridor prechádzať, a porovnáte s účasťou na zakladajúcej schôdke, tak vidíte v strede bielu škvrku - Slovensko. Vyzerá to, ako keby sa na Slovensku dopravou nik nezaoberal,“ dodala Silke Podolská.

Santer sa nechce stretnúť s Mečiarom

BRUSEL (ČTK) - Ak slovenský premiér Vladimír Mečiar navštívi Európsku komisiu začiatkom júla, prijme ho len komisár pre zahraničné vzťahy Hans van den Broek, a nie predseda komisie Jacques Santer. ČTK o tom informoval zdroj EÚ, ktorý si neželal byť menovaný. Podľa tohto zdroja nie je žiaduce, aby Mečiar takúto prijatie využil na reklamu vo volebnej kampani. Van den Broek zopakuje Mečiarovi výčitku na adresu Slovenska, čo sa týka plnenia politických kritérií pre prijatie do únie. Jeho hovorkyňa Louise Wies van Laanová pripomenula, že EÚ znepokojuje stav demokracie a fungovanie inštitúcií na Slovensku, rovnako ako stupeň ochrany práv národnostných menšín. Tieto výhrady zopakovali pred dvoma týždňami ministrike zahraničných vecí Zdenke Kramplové na zasadnutí Asociačnej Rady EÚ - Slovensko. Komisia podľa nej využíva každú príležitosť, aby slovenskej vláde zopakovala, čo od nej očakáva, ak sa chce dostať do EÚ.

11.5.1998

Sládkovi na mítinku nafackovali Romové

Nový Bor - mfd/simona holecová, petr pokorný - Republikánský vůdce Miroslav Sládek dostal na svém sobotnímu předvolebním mítinku v Novém Boru pár facek od místních Romů. Ti na Sládku zaútočili, protože se jim nelíbily jeho výroky. Vřavu, v níž byli zraněni i další tři Sládkovi spolupracovníci, zastavil až varovný výstřel dohlížející městské policie.

„Sládek byl agresivní, útočil a urážel kdekoho. Chlapci ho vyzývali, aby toho nechal, místo toho začal pomlouvat paní prezidentovou. Poslední kapkou pro nás byl jeho nechutný výrok o smrti prezidenta: Naše ženy potom začaly brečet a chlapci se pořádně naštváli,“ prohlásil zástupce novoborských Romů Štefan Gorol.

Výbuch na bratislavských Zlatých pieskoch usmrtil, Eduarda D.

BRATISLAVA (SME - pt) - Pri odchode z tenisových kurtov na Zlatých pieskoch v Bratislave bol v sobotu okolo 19.50 h výbuchom nástražného výbušného systému usmrtený Eduard D., ktorý bol známym bossom bratislavského podsvetia. Tlaková vlna rozmetala jeho telo do vzdialenosti 100 až 150 metrov. Po explózii ostal na mieste činu dva metre hlboký a päť metrov široký kráter. Eduard D. sa v poslednom čase nikdy nepohyboval sám. Aj počas hrania tenisu ho strážili viacerí osobní strážcovia. Páchatelia preto nemohli uložiť výbušninu do jeho auta a umiestnili ju pod zem ku vchodu do tenisových kurtov. Eduarda D., ktorý sem chodil hrať tenis pravidelne, výbušnina zasiahla práve vo chvíli, keď chcel odísť a nastúpiť do auta. Výbuch poranil aj mladé dievča, ktoré včera po ošetrení prepustili z nemocnice. Polícia

Pokračování na str. 9

Ve stopách Husáka a Jakeše...

Čtenáře může napadnout, že bude řeč o panu Zemanovi a soudruhu Grebeníčkově. Nebude. Neboť, jak se zdá v posledních letech se ve způsobech zmíněného stranovládního prezidenta a tajemníka zalíbilo Jeanu Chrétienovi, premiéru naší Kanady, jehož praktiky zpochybňují činnost liberálních členů parlamentu. Kdo neučiní, jak (liberální) strana žádá bude odměněn po zásluze a to přísně.

Právě se ukázalo se smutnou názorností při *svobodné volbě* v záležitosti odškodnění postižených nákazou žloutenky transfuzí pouze v letech 1986-1990. Ponechme však stranou závažnost tématu z hlediska ekonomického, stejně jako etického, soustředíme se na vlastní akt *svobodné volby* v parlamentu 28. dubna 1998.

Ještě před několika dny nemálo liberálních členů parlamentu projevilo svůj názor oponující navrhovanému způsobu odškodnění. Jenže J. Chrétien zadupal a pohrozil, liberálové vzpomněli osudu kolegy J. Nunziaty (rozpor s vedením strany ohledně GST) a jako cvičení delfini

Pokračování ze str. 8

v aute poškozeného Eduarda D. našla dva plné zásobníky do samopalu Škorpion a vo vedľajšom aute nepriestrelnú vestu. Zavraždený Eduard D. úzko spolupracoval so svojím bratom Róbertom, ktorého sa podľa informácií denníka SME včera polícia nepodarilo kontaktovať, a mal styky aj s niektorými vysokými funkcionármi blízkymi vládnej koalícii. Eduard D. a jeho brat až do uplynulej soboty neboli dotknutí vojnovou gangov, ktorá sa v podsveť rozpútala vo februári 1997 po zavraždení Miroslava Sýkoru. Krajský úrad vyšetrovania PZ vytýčil niekoľko vyšetrovacích verzii, pričom zatiaľ nie je známe, kto stojí za touto vraždou. Polícia zabezpečovala stopy po sobotňajšom výbuchu až do včerajšieho neskoroého popoludnia.

12.5.1998

Havel omilostnil Romy, kteří zbilí Sládka, a vysloužil si za to kritiku

Praha - In, mfd/dm, kal, job - Milost udělil prezident Václav Havel dvěma Romům, bratrům Tancošovým, které policie začala v neděli stíhat za napadení šéfa republikánů Miroslava Sládka.

Bratři podle policie napadli při sobotním mítinku SPR-RSČ v Novém Boru Miroslava Sládka a tři další republikány. Kopanci a pěstmi zareagovali na na předvolební projev, kterým měl Sládek urážet prezidenta s chotí a nabádat k rasové nesnášenlivosti. Za tento čin, který policie motivovala jako rasově motivovaný, jim až do prezidentské milosti hrozilo několik let vězení.

„Podle mě ony facky znamenaly jen tolik, že Romové se chtějí podílet na na dění v zemi a chtěli dát republikánům najevo, že je nesmějí beztrestně hanět. Nebojovali za věc, která by se jich osobně týkala, ale postavili se za pana prezidenta. A ten se jich také zastal,“ prohlásil mluvčí Grémia romských regionálních sdružení Ondřej Giňa.

Bezprostřední pohnutkou k incidentu byla Sládkova věta, že až prezident zemře, bude jeho manželka Dagmar dělat matraci někomu jinému.

Za Romy, kteří Sládkovi nařadili a kteří ještě před udělením milosti měli být z rozhodnutí českolipské soudkyně stíháni na svobodě, se postavila nejprve Havlova choť Dagmar: „Vím a plně si uvědomuji, že forma, kterou zvolili k vyjádření svého nesouhlasu, nebyla nejšťastnější, přesto si smyslu jejich protestu vážím.“

Do jaké míry bylo prezidentovo rozhodnutí motivováno osobními pohnutkami, vyjádřil mluvčí slovy: „Jestliže se někdo dotýká občana Václava Havla, dotýká se i prezidenta republiky.“ Podle Špačka prezident oceňuje, že na rozdíl od ostatních přítomných se bratři Tancošové jako jediní dokázali prezidenta a jeho manželky vůči vulgárním útokům zastat. „Prezident má právo se ohradit jako každý občan, a jako prezident tím spíš,“ řekl Špaček.

Udělení milosti romským bratrům Janu a Josefovi Tancošovým považují politici za předčasně.

pozvedali ruku v souladu s požadavkem strany, nikoli svým svědomím a přáním svých voličů.

Připomněl jsem si stať *Politikové* ve vynikající knize edmontonského J. Krupičky *Renezance rozumu* (Český spisovatel, 1994). *Dnes každá profese vyžaduje diplom, každé řemeslo vysvědčení. Lékař tak jako inženýr potřebuje dlouhá léta odborného studia než začne s praxí; totéž s kratší výuční dobou, platí pro každého řemeslníka. Jen společensky nejdůležitější profesionál (tj. politik, V.C.) na to jde obráceně: začíná rovnou praxí a tou se učí. Učí se na lidech, na živých lidech. A dále: Někdy se dostanou ke kormidlu státní lodí lidé, kteří kormidlo v životě nikdy neviděli a o navigaci nemají ponětí. Kdo je tam dostal? Lenost občanů myslet, lenost věnovat čas a námahu výběru správců své země. Autor připomíná, jak málo pozornosti věnuje se politice, jak úloha politika bere se jako nutné zlo, činnost zavánějící podvodem a nekalostí. Často bohužel právem. Lid občané, ústavní nositelé vší moci ve státě, rozhodnou o vládě ve své zemi minutovým aktem, vhozením papíru do volební urny, jednou za čtyři, pět nebo šest let. Pak po čtyřech, pěti nebo šesti letech se masa lidu o politiku buď nestará nebo nadává.*

Odpovědnost politika je větší než si mnohdy možná uvědomuje on sám, stejně jako jeho volič. Rozhodnutí pro tuto dráhu měla by předcházet poctivá a důkladná úvaha o vlastních schopnostech, charakteru, poctivosti a odvaze. Politik, který se zpronevěřil svému svědomí a přesvědčení nemá v parlamentu co pohledávat.

Připadlo mi velmi zvláštní, když v televizi liberální člen parlamentu přiznal, že právě takto proti svému svědomí volil, že však politika je velmi složitá záležitost. Nikdo mu sice nevyhrožoval postihem, projevil-li své přesvědčení při hlasování, ale je třeba zůstat členem stranického týmu za všech okolností. Vynasnaží se ale udělat pro své voliče co bude v jeho moci, začne se tužit okamžitě! Člověk by takovému politikovi celkem s chutí jednu vrazil!

Jaká asi hvězdná konstelace nastala v těchto dnech pro našeho premiéra. Vykonal kontraverzní návštěvu Castra, prosadil stranickou disciplínu u všech svých oveček. Zcela v rozporu s vlastním názvem strany... jakoby čile od velikého diktátora leccos pochytil! Což liberalismus neznamená svobodu jednotlivce v kapitalistickém systému svobodomyšlnosti snášenlivosti k jiným názorům?

Po nedávné rychlé výměně stranické příslušnosti J. Charesta, dostává se nám dalšího důkazu toho, jak smutným a jalovým může být náš volební akt v těchto časech rozvinutého kanadského kapitalismu...

Vladimír Čícha-Vancouver

PORTRÉTY, KRESBY, OLEJOMALBY, KOLÁŽE

Maria

MARIA GABÁNKOVÁ

TEL.: (416) 535-8063

LITERACY PRAGENSIS

české knihkupectví

Nejrozšířenější zásilkový prodej českých knih v Kanadě

ZAŽÁDEJTE SI O KATALOG!

NAKUPUJTE V POHODLÍ SVÉHO DOMOVA!

TEL.: (905) 704-0873; Fax: (905) 704-0879
303 Queenston St., St. Catharines, Ont. L2P 2X5

Kennedy Travel Bureau Ltd.

EXPERT TRAVEL COUNSELLORS SINCE 1926

296 Queen St. W., Toronto Ontario, Canada M5V 2A1

Tel.: (416) 593-0600 • Fax: (416) 593-0604

e mail: kennedy@nergy.com Internet: http://www.nergy.com/Kennedy/

Reliability * Prompt Service * Excellent Price

SPECIAL RATES TO:

Prague
Bratislava
Ostrava
Košice

Sun Destination

Call Dana Nohavica or Ivan Znášik

(416) 593-0600

Call us for
all new fares
and
Special Sales
to Europe

**NITRA
TRAVEL**

PRAHA

BRATISLAVA

OSTRAVA

KOŠICE

BRNO

POPRAD

(416) 504-3800

1-800-825-7577

Fax: (416) 504-8186

662 Queen St. West,

Toronto M6J 1E5

FOTBAL Česká liga

26. kolo (3.5.): Ostrava-Žižkov 6:1, Drnovice-Plzeň 2:0, Opava-Teplice 0:1, Brno-Olomouc 1:1, Liberec-Bohdaneč 2:0, Slavia-Budějovice 1:0, Dukla-Jablonec 1:3, Hradec Kr.-Sparta 0:2.
27. kolo (8.5.): Liberec-Dukla 2:1, Bohdaneč-Slavia 2:2, Žižkov-Drnovice 0:0, Budějovice-Ostrava 0:1, Plzeň-Opava 3:2, Teplice-Brno 3:2, Sparta-Jablonec 2:1.

1. Sparta	27	21	4	2	48:15	67
2. Slavia	27	15	7	5	39:21	52
3. Ostrava	27	12	10	5	43:30	46
4. Olomouc	27	13	7	7	33:21	46
5. Liberec	27	12	8	7	36:29	44
6. Jablonec	27	11	9	7	43:30	42
7. Teplice	27	10	8	9	32:24	38
8. Žižkov	27	10	6	11	24:29	36
9. Brno	27	9	7	11	37:37	34
10. Plzeň	27	9	5	13	36:40	32
11. Dukla	27	9	5	13	35:44	32
11. Plzeň	25	8	5	12	33:36	29
12. Drnovice	27	8	7	12	30:42	31
13. Opava	27	7	8	12	30:37	29
14. Hradec Kr.	27	7	8	12	22:35	29
15. Budějovice	27	7	6	14	24:40	27
16. Bohdaneč	27	2	3	22	16:54	9

Slovensko

25. kolo: B. Bystrica-Slovan 2:1, D. Streda-Trenčín 2:5, Bardejov-FC Košice 1:2, Lok. Košice-Rim. Sobota 3:1, Žilina-Humenné 2:0, Ružomberok-Prešov 4:1, Inter-Tmava 2:0, Petržalka-Prievidza 1:0.
26. kolo (8.5.): Humenné-Lok. Košice 2:0, FC Košice-D. Streda 4:1, Tmava-Ružomberok 5:0, Prievidza-Inter 2:2, Trenčín-B. Bystrica 0:1, Slovan-Petržalka 0:0, Prešov-Žilina 1:0, Rim. Sobota-Bardejov 1:0.

1. FC Košice	26	18	5	3	64:20	59
2. Tmava	26	17	5	4	52:29	56
3. Inter	26	15	5	6	44:24	50
4. Trenčín	26	14	4	8	43:27	46
5. Slovan	26	10	8	8	36:33	38
6. R. Sobota	26	10	7	9	30:27	37
7. Žilina	26	10	6	10	21:24	36
8. Ružomberok	26	9	8	9	33:38	35
9. Petržalka	26	9	5	12	23:26	32
10. Prievidza	26	8	8	10	31:37	32
11. Humenné	26	10	2	14	32:49	32
12. B. Bystrica	26	7	9	10	28:35	30
13. Prešov	26	7	7	12	23:36	28
14. Bardejov	26	6	5	15	21:33	23
15. Lok. Košice	26	6	5	15	27:48	23
16. D. Streda	26	5	5	16	21:43	20

Radost ottawských a smutek pittsburských

Krátce po skončení šestého utkání Ottawa Senators-New Jersey Devils (3:1) jsme zastihli dva české hokejisty, jak se sprchují na oslavy. Byli to Václav Prospal, který v závěrečném utkání nehrál a Stanislav Neckář, který v tomto zápase podal spolehlivý výkon, ale rovněž nehrál ve všech zápasech série. Poprvé hrál v letošním SC Radek Bonk, ale ten nám nějakým záhadným způsobem unikl. Co k nečekanému postupu řekl?

VP: Určitě je to velké překvapení. Nakonec se nám podařilo vyhrát čtyři zápasy a postoupili jsme. Je to fantastické nejen pro mužstvo, ale i pro lidi zde v Ottawě.

SN: Jsem šťastný, že jsme postoupili, protože v minulém roce jsem pro zranění nehrál. Jsem rád, že jsme rozehranou partii dotáhli do konce. Doufám, že nám to půjde i tak dále.

ABE: Který zápas byste pokládali za nejdůležitější?

VP: Byl to tento zápas. Vedli jsme 3:2 na zápasy a hráli jsme doma. Kdybychom prohráli, tak už by těch šancí moc nebylo. Dnes to byl ten poslední krůček, který jsme potřebovali k postupu. Ottawa bojovala s neuvěřitelným nasazením a zasloužila si vyhrát.

ABE: Výkon Radka Bonka?

SN: Delší dobu nehrál, tak dal do hry skutečně vše. Dnes makal.

ABE: Václave, Philadelphie, za kterou jsi hrál, je venku. Ottawa je stále ve hře. Necítíš v tom zadostiučinění?

VP: Trade patří k životu v NHL. To, že vypadli je obrovské překvapení. Ve Philadelphii jsou jistě všichni zklamaní. Osobně však necítím hořkost vůči Philadelphii. Prožil jsem tam krásné chvíle a jsem šťastný, že jsem mohl být členem tohoto týmu. Je krásné, že jsme postoupili, ale chtěl bych hrát víc. Nikdy jsem zde nedostal takovou šanci, abych mohl ukázat, co umím. To je pro mne hořká pilulka, kterou nedokážu jen tak spolknout.

ABE: Co bylo rozhodující v této sérii?

SN: Byly to ty první zápasy. Věděli jsme, že Devils dají první branku a pak hrají dobře v obraně. My jsme jim to nedovolili a to v posledku rozhodlo.

ABE: Brankář Damian Rhodes?

VP: Ten se postavil na hlavu, jak se zde říká. Byl neuvěřitelný a byl jedním z hlavních strůjců našeho postupu. Byl lepší než Brodeur! A to je co říci.

ABE: Jak se cítíte před příštím kolem?

SN: Teď se cítím zcela perfektně. Vítězství dodá sílu. Je nutné se připravit na další kolo. Dnes večer to oslavíme, ale musíme se připravit na další kolo.

VP: Pro mne je ta radost přece jen ne tak úplná, protože jsem nehrál. Oslavy musí být. Občas někdo spadne pod stůl jako například Stanislav Neckář, ale ostatní to budou brát s mírou.

ABE: Budeš oslavovat postup hrou na blci?

SN: Dneska už hrát nebudu. Teď nemám moc času na muziku, musíme se připravit na další zápasy, ale po sezóně ano.

ABE: Přejl málo pádů pod stoly, veselé oslavy a postup do dalšího kola ve Stanley Cupu.

O den později se hrál rozhodující zápas v Montrealu mezi Canadiens a Pittsburgh Penguins (3:0). I při tomto zápase jsme byli přítomni. Pro Jaromíra Jágra se tímto utkáním celá sezóna skončila.

JJ: Těžko zhodnocovat tyto zápasy, prohráli jsme sérii, do které jsme nastupovali jako favorité. Prohráli jsme v šesti zápasech a jsem tedy velice zklamaný.

ABE: Nemusíš být zklamaný s touto sezónou. Pittsburgh hrál lépe než se očekávalo, získali jste zlatou olympijskou medaili...

JJ: Je to tak trochu pravda, ale vždy se snažím hrát co nejlépe. Olympiáda je sice pěkná vzpomínka, ale je již tři měsíce stará, nelze z toho žít věčně. My jsme se chtěli dostat ve Stanley Cupu co nejdále, ale nepodařilo se to.

ABE: Čím vás Montreal zaskočil?

JJ: Byl po všech stránkách lepší. V sezóně jsme měli více bodů, než kolik by odpovídalo kvalitě mužstva. Věděl jsem to. Pro mne to není překvapení.

ABE: Atmosféra zde?

JJ: Byla to hezká atmosféra, ale podobná byla i u nás. Diváci fandí, jak mohou, ženou hráče, aby bojovali.

Na druhé straně byl velice spokojený Martin Ručinský:

MR: Byla to výborná série, protože Pittsburgh hraje podobným způsobem jako my. Pojišťuje obranu. Nepadalo hodně branek, ale byl to dramatický pohledný hokej. Jsem rád, že jsme tuto sérii vyhráli.

ABE: Vy a Ottawa jste postoupili, Edmonton také, je to naděje pro kanadský hokej...

MR: Nejsou to špatná mužstva. My jsme měli během sezóny smůlu, že jsme měli zraněné hráče. V Montrealu jsou skvělé dvě útočné řady. Máme šanci i proti Buffalu, i když tam je v brance Hašek. Ottawa je překvapením, ale série proti New Jersey, to byl rovněž souboj dvou podobných mužstev.

V Ottawě a Montrealu utkání sledoval a s hráči rozhloval Aleš Březina

Češi a Slováci v SC

&Jágr (Pittsburgh)	6	4	5	9
Grošek (Buffalo)	7	5	2	7
Satan (Buffalo)	7	3	3	6
Hamřík (Edmonton)	9	0	6	6
Demitra (St. Louis)	6	3	2	5
&Slégr (Pittsburgh)	6	0	4	4
Zedník (Washington)	4	3	0	3
&Stümpel (Los Angeles)	4	1	2	3
Bondra (Washington)	5	1	2	3
&Lang (Pittsburgh)	6	0	3	3
&Straka (Pittsburgh)	6	2	0	2
Ručinský (Montreal)	8	2	0	2
*Varađa (Buffalo)	6	1	1	2
Pivoňka (Washington)	8	0	2	2
&Vopal J. (Los Angeles)	2	0	1	1
&Svoboda (Philadelphia)	3	0	1	1
*Eliáš (New Jersey)	4	0	1	1
Šmehlík (Buffalo)	7	0	1	1
*Svejkovský (Washington)	1	0	0	0
&Sýkora P. (New Jersey)	2	0	0	0
Bonk (Ottawa)	3	0	0	0
&Holík (New Jersey)	5	0	0	0
Neckář (Ottawa)	6	0	0	0
*Prospal (Ottawa)	6	0	0	0
Hašek (Buffalo)	7	0	0	0
Musil (Edmonton)	7	0	0	0

D. Hašek (Buffalo) ve 7 zápasech odchytal 428 minut, inkasoval 14 branek, procento úspěšnosti má 94,4 %, čelil 250 střelám a průměr na zápas má 1,96 branky.

* Nováček v NHL. & Vyřazen ze SC.
Uzávěrka: 11.5.98 v 8:30.

Landmark Travel Inc.

Letenky s ČSA, KLM, Alitalia
Nejlepší možné služby - Lístky doručíme zdarma
Výhodné letenky do New Yorku za 138 dolarů

Nabízíme letenky od:

Praha - 715	Budapešť - 795	Riga - 995	Stockholm - 695	Nice - 579
Brno - 795	Záhřeb - 895	Videň - 699	Amsterdam - 499	Hamburk - 579
Ostrava - 795	Bukurešť - 825	Londýn - 429	Oslo - 695	Düsseldorf - 579
Bratislava - 795	Bělehrad - 880	Frankfurt - 549	Madrid - 729	Rím - 720
Košice - 795	Kijev - 895	Berlín - 549	Barcelona - 729	Milán - 720
			Lyon - 579	Paříž - 559

719 Yonge Street, Suite 205, Toronto, Ont, M4Y 2R5

Tel.: (416) 962-6110 Fax: (416) 962-5910

Way to Travel

Nabízíme levné přímé lety z Toronta do Prahy
S ČSA DO ČECH I NA SLOVENSKO

od 499 dolarů

Možnost telefonického zakoupení letenky.

Letenku dodáme až na místo.

Soukromé ubytování v Praze i Bratislavě

Notářská osvědčení * pozvání * pojištění

Pozor nová telefonní čísla:

Tel.: (416) 761-1808, (416) 761-1689,

1-888-216-7641.

Fax: (416) 761-9558

Toronto

**INTERNATIONAL
TRAVEL
SLOVAKOTOUR**

KVĚTEN 1998

Vídeň

Praha

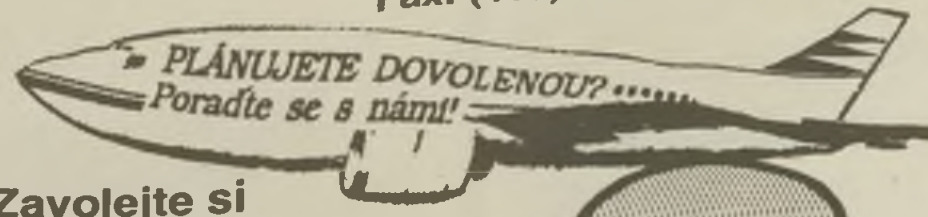
644 Queen St. West,
Toronto, Ont. M6J 1E4

Brno

Bratislava

Tel.: (416) 504-5657,
(416) 504-9095,
(416) 504-7383
Fax: (416) 867-8657

Košice

Zavolejte si
o nejlepší cenu
letenky!

Frankfurt

SLOVO MÁ JOSEF ČERMÁK

Návštěva u dr. Jana Gellnera

Ve čtvrtek 7. května jsem s Petrem Poláčkem navštívil v Boltonu dr. Jana Gellnera, brněnského advokáta, spoluautora dosud nejlepšího horolezeckého „Průvodce Tatrami“ (4 svazky), velitele perutě kanadského královského letectva (válku skončil v hodnosti podplukovníka), hostujícího profesora politických věd na torontské York University, autora - vedle Průvodce Tatrami - řady knih (Canada in NATO, Bayonets in the Streets, Czechs and Slovaks in Canada) a nesčetných pojednání, redaktora časopisů „Commentator“ a „Canadian Defence Quarterly“, nositele Řádu Kanady a několika vojenských vyznamenání, člena Kanadského institutu pro mezinárodní záležitosti a Kanadského institutu pro strategické studie, který se 18. května 1998 dožívá 92 let.

Hovořili jsme o jeho životě. Proč odešel (a byl to odchod velmi komplikovaný) začátkem května 1939 z Československa? Ze dvou důvodů: „Pravděpodobně mi celkem nic jiného nezbyvalo - jsem z padesáti procent židovského původu“ (a dvakrát opakoval „českého židovského původu“). Tehdy ovšem nemohl tušit, jak prorocké bylo jeho rozhodnutí: nacisté zlikvidovali všechny členy jeho rodiny, kteří v Československu zůstali. Druhý důvod? „Nemohl jsem přijmout, že jsme se vzdali bez výstřelu.“ Tento druhý důvod ho vedl k dobrodružnému odchodu z Československa do Holandska, odkud skoro hned odjel obchodní lodí do New Yorku, kam dorazil s osmi dolary v kapse. Spojené státy byly tehdy neutrální. Dr. Gellner šel pěšky na kanadský konzulát a přihlásil se do kanadského letectva. O pár roků později, když jeho peruť bombardovala z anglických základů Hitlerovu tisíciletou říši, přijel ji navštívit prezident Beneš. V důvěrném rozhovoru se dr. Gellnera zeptal, proč nevstoupil do československé zahraniční armády. Dr. Gellner odpověděl, že byl zklamán rozhodnutím čs. vlády v Mnichově nebojovat a že neměl důvěru, že se nezachováme stejně i v zahraničí.

Zeptali jsme se ho, zda se ještě dnes - s odstupem šedesáti let - domnívá, že jsme tehdy měli bojovat a jestliže ano, je to proto, že si myslí, že jsme tehdy měli šanci? „Nemohu říci, zda jsme měli šanci, nikdo nemůže vědět, co se stane. Měli jsme bojovat pro dějinnou pravdu.“ Snad nejpešvědčivější důvod, který jsem kdy slyšel, proč riskovat svůj život...

Několik dní před koncem války (2. května 1945) se vrátil ze svého třicátého sedmého náletu. Nad mořem jej dostihla německá stíhačka. Gellnerův těžký bombardér značky Halifax neměl naději

uniknout. Byl několikrát zasažen a i když střelbu opětoval, Gellner jako kapitán letadla rozhodl, že jejich jedinou šancí bylo nouzové přistání v jižní Anglii. Německá stíhačka se jich držela jako klíště - dr. Gellner se domnívá, že její pilot byl rozhodnut spáchat sebevraždu - nemohl mít dost benzínu na návrat do Německa. Gellnerův bombardér (i dr. Gellner) byl naposled zasažen těsně před nouzovým přistáním, německou stíhačku vyřídila anglická. Jeden z posádky bombardéru byl při přistání mrtev, Gellner byl zasažen do levého ramena a zbývajících čtyř členů posádky měli různá zranění.

Co pokládá za vrcholný okamžik svého života? „Já jsem vlastně většinou dělal to, k čemu mne donutily okolnosti. S výjimkou horolezectví. To byla vášeň.“ A jak žertovně naznačil, jeden z důvodů, které ho vedly do Kanadského letectva: těsně před vypuknutím války měl se svým přítelem odjet na horolezeckou výpravu do Himalájí. Přišel Hitler a bylo po výpravě. Na takové provinění vášnivý horolezec nezapomíná...

Hudební paběrky

Už po několik let Torontský symfonický orchestr každoročně pořádá „Večer prezidentů“ (předpokládám, že tím míní prezidenty velkých společností, které večer sponzorují).

Letošní večer se konal 8. května v Roy Thomson Hall. Jukka-Pekka Saraste dirigoval a Yo-Yo Ma hrál (nádherně - on to ani jinak neumí) Haydnův a Schumannův čelový koncert.

Ale já o tomto koncertu píšiz jiného důvodu: pro jeho českou konexi. Mezi sponzory jsou jména Sonja a Thomas J. Bata. Koncert byl zahájen Dvořákovým Furiantem a v programových poznámkách jsem se dočetl, že Haydnův čelový koncert, který Yo-Yo Ma tak skvěle zahrál, byl napsán v r. 1765, ale pak zmizel a byl objeven teprve v r. 1961. Kde? V Národním muzeu v Praze.

A ještě k Dvořákovi: Jeho Novosvětská symfonie je na programu Torontského symfonického orchestru 21. a 23. května.

ON GOLDEN POND

Chcete ukázat vašim příbuzným či přátelům z Evropy opravdovou Kanadu jejich představ?

Umožněte jim:

- * strávit několik dní na břehu panenského jezera s písčnou pláží a koupáním;
- * zakusit prvotřídní rybaření na štiky a candáty;
- * projížďky v motorových lodích a kanólech po jezeře a přilehlých romantických říčkách;
- * pozorovat bobry, potáplice, losy, vydry, případně i medvědy v nedotčené divočině.

Za výhodnou cenu nabízíme unikátní fishing camp položený 212 mil na sever od Sault Ste. Marie a dostupný pouze vlakem (A.C.R.) nebo hydroplánem. O vaše příbuzné se dobře postarají majitelé, mluvící též česky.

INFORMACE A REZERVACE:

MICHAEL A HANA SPAZIER

☎ (705) 884-2211

V TORONTÉ: RENATA NOVÁ

☎ (416) 531-5720

SPORTS POTATO BAR & GRILL

(roh Bloor St. W & Dovercourt)

965 BLOOR ST. W.

TORONTO, ONTARIO M6H 1L7

TEL.: (416) 588-6305

slavnostně oznamuje,

že všechna utkání

Stanley Cupu a

Mistrovství světa

v kopané

můžete sledovat při

TOČENÉM

PLZEŇSKÉM PIVU!

Otevřeno denně

do dvou hodin v noci!

1 9 2 3 - 1 9 9 8

YEARS OF
EXCELLENCE

České Aerolinie slaví své 75 výročí

České Aerolinie byly založeny v roce 1923.

V tom samém roce filmové ateliéry "Warner Brothers"

vyrobili první film, časopis "Time"

vydal první výtisk, malinké železářství

"Canadian Tire" otevřelo první obchod a

České Aerolinie začaly přepravovat první cestující.

Od té doby uběhlo tři čtvrtě století

Dnes České Aerolinie používají nejmodernější leteckou techniku a nabízí služby v 52 destinacích po celém světě.

CSA CZECH AIRLINES
Ve vzduchu jako doma.

Toronto: (416) 363-3174 (800) 641-0641 fax: (416) 363-0239
czechair@aol.com

Montreal: (514) 844-4200 (800) 561-5171 fax: (514) 844-5742
czech_airlines_montreal@msn.com

For more information visit our website at: <http://www.csa.cz>

„Světová osmička“ bez reprezentantů USA

Od našeho akreditovaného zpravodaje na MS ve Švýcarsku Karla Dráždanského

O jedno z největších překvapení se postaralo mužstvo Francie, které už v bojích o postup mezi nejlepšími osm vyhrálo nad USA 3:1 a vyřadilo Američany ze soutěže. Francouzi však nakonec podlehl Švýcarům 1:5 a tak je stihl stejný osud. O tom, jak dramatická byla tato skupina svědčí skutečnost, že Švýcaři dali gól, který jim zajistil postup 12 vteřin před koncem utkání. Jak však si na světovém šampionátu vedou naši hokejisté?

Vítězná premiéra poskvrněná několika zraněními

V úvodním utkání světového šampionátu, které se hrálo na Prvního máje, zvítězili hokejisté ČR nad mužstvem Japonska vysoko 8:2 (2:0, 3:0, 3:2), aniž by potřebovali ukázat celé své umění. Dvěma góly osmadvacetiletého vsetínského útočníka Radka Bělohavy vedli už na počátku 11. minuty 2:0, aby pak předváděli chvílemi exhibici. Japonský soupeř měl před nimi až příliš velký respekt, kterého se zbavil až v polovině druhé a na počátku závěrečné třetiny, kdy se snažili za každou cenu o zkorigování nepříznivého stavu. Japonští hokejisté byli bruslařsky dobří, ukázali i snahu po kombinaci, chybí jim však i nadále hokejový přehled, improvizace a samozřejmě fyzická síla. Ovšem ty časy, kdy např. na mistrovství světa v roce 1957 v Moskvě prohráli s československým reprezentačním týmem 1:25, jsou nenávratně pryč. Díky ležemí hře našich hokejistů ve chvílích, kdy již vyhrávali 5:0 se Japoncům podařilo vstřelit dvě branky. První gól mužstva země vycházejícího slunce dal v 41. minutě Kuwabara. Druhou branku o deset minut později (na 7:2) Yahata.

Nepříjemnými chvílemi zápasu bylo několik zranění, z nichž nejhorší utrpěl mladý, teprve 22letý, pardubický Hejduk, pro kterého byla premiéra MS s Japonskem také jeho posledním startem. Pukem mu byla doslova rozdracena čelist a musel být převezen do basilejské nemocnice. Po třech dnech se pak vrátil do republiky.

Tisková konference po utkání byla velice krátká. Trenér Slavomír Lener na ní řekl: „S výkonem mého mužstva jsem zcela spokojen. Podařilo se nám dostat zápas hned od počátku do svých rukou. Dali jsme rychle dvě branky a pak utkání probíhalo v naší režii. Škoda těch zranění. Doufám, že v průběhu šampionátu dostaneme další posily z NHL.“ Branky ČR: Bělohava a Patera 2, Lubina, Dopita, Moravec a F. Kučera.

V týž den ale v Curychu zasáhli do bojů světového šampionátu i Slováci, kteří vyhráli nad Itálií 2:1. Očitý svědek utkání a odborník na slovo vzatý, redaktor curyšského časopisu Sport Ivan Sájnoha mi k zápasu řekl: „Mužstvo Slovenska předvedlo bruslařskou exhibici, úplnou show, ale střelecky na tom bylo mizerné, jinak musel být výsledek přesvědčivější.“ Přesto, jak na tiskovce řekl slovenský trenér Ján Štěrbač, v posledních minutách museli ještě jeho švýcaři o vítězství bojovat. Všechny tři branky padly v

prvních jedenácti minutách. Nejprve už ve 4. minutě, to se ujali vedení Italové, Slováci však zásluhou Daňa a Bartoše upravili v sedmi dalších minutách stav na konečných 2:1.

Drama v utkání s Běloruskem

Čechmánek odvezen do nemocnice

Čeští novináři se zde v Basileji před utkáním shodli v tom, že druhý zápas našich hokejistů na MS s Běloruskem nebude žádnou procházkou růžovým sadem, ale že bude takovým nervákem, to nikdo netušil. Mužstvo ČR, které nastoupilo k zápasu bez svých velkých opor Jiřího Dopity a zraněného Milana Hejduka a Jaroslava Špačka, muselo o své vítězství 4:2 (1:0, 1:1, 2:1) tvrdě bojovat. Když se totiž 12 minut před koncem zápasu vážně zranil brankář Roman Čechmánek (obnovilo se mu zranění kolena a už si na MS nezachytá) a nastoupil na jeho místo spartánský

R. Reichel v souboji s běloruským brankářem.

gólmán Milan Hnilička, byla v nás malá dušička. Hnilička byl v brance pouhé tři minuty a už inkasoval gól, kterým soupeř snížil na 2:3. Bělorusové v několika dalších minutách zle „zatápěli“ naši obranu a snad jen několik dobrých zákroků tohoto náhradního brankáře jim zabránilo ve vyrovnání. Drama vrcholilo! Čtyři a půl minuty před koncem po sólovém úniku torontský Martin Procházka zachránil situaci, když nečekaně překonal brankáře Andreje Mezina. Vedli jsme 4:2 a věděli jsme, že je vyhráno.

Tento zápas hraný dosti tvrdě (ze strany soupeře dokonce záludně), měl dobrou úroveň, skončil však pro nás ne zrovna radostně. Ztratili jsme brankáře a několik dalších hráčů utrpělo menší zranění. Na vyřazení Čechmánka však hráči soupeře nenesou vinu. Na tiskové konferenci si trenér Lener stěžoval především na to, že je už prakticky zraněno pět hráčů, z nichž tři, Čechmánek, Hejduk a Špaček, jedou domů. Utkání jako takové označil za dobré

úrovně, v němž dominovala rychlost a fyzická připravenost. Branky ČR: M. Procházka 2, Lubina, Výborný.

V Curychu se Slováci postarali téměř o senzaci, když vedli nad Kanadou ještě čtyři minuty před koncem 2:1, v 56. minutě inkasovali z hole Primeaua vyrovnávací gól, ale i tak je výsledek 2:2 (0:0, 0:1, 2:1) vynikající. Branky SR: Švehla, Daňo.

Hokejový koncert v basilejské hale sv. Jakuba

Na takový hokej, jaký předvedli reprezentanti ČR ve svém třetím utkání MS v Basileji, se hned tak nezapomíná. Švýcaři trenérského tandemu Hlinka-Lener deklarovali tým SRN 8:1 (2:0, 3:1, 3:0), když téměř celý zápas hráli vynikající, rychlí, draví hokej se skvělou střílbou a velkým přehledem. Byla to chvílemi hra kočky s myší a rozdíl těch sedmi branek ještě neodpovídá drtivé převaze na ledě. Ačkoli celý tým jako celek hrál výborně, nutno vyzvednout nečekaný výkon dvou reprezentantů. V první řadě náhradního brankáře Milana Hniličky, který, přestože nemá příliš velké zkušenosti, chytl bezvadně a v úvodu utkání zlikvidoval několik střel německých hokejistů. Především ve chvílích, kdy naši hokejisté museli hrát 48 vteřin v oslabení tři na pět. Překvapila i skvělá střelecká muška vsetínského Radka Bělohavy, autora tří gólů. Spolehlivě hrála celá obrana, která měla pouze jedno extempore, když jí v 29. minutě za stavu 4:0 ujel Mark MacKay a zaznamenal čestný úspěch soupeře.

Na tiskové konferenci hovořil nejen Lener, ale i německý trenér Kanada George Kingston o hře mužstva ČR v superlativech. Lener: „Chlapci vzali zápas od první vteřiny seriózně. Skvěle hráli i v oslabení.“ Kingston: „Čeští hokejisté byli po celých 60 minut agresivní, v nadšení ani na chvíli nepolevili, byli prostě skvělí.“ Branky ČR: Bělohava 3, Vykoukal, F. Kučera, Hlaváč, Výborný a Patera.

Tři hodiny před tím vyhráli v Curychu Slováci nad Rakuškami 5:1. Branky: Daňo 2, Pardavý, Janoš a Stümpel.

Pořadí ve skupinách:

Skupina „A“: 1. ČR 6 b., 2. Bělorusko 4 b., 3. Německo 2 b., 4. Japonsko 0 b.
Skupina „B“: 1. Kanada 5 b. (12:5), 2. Slovensko 5 b. (9:4), 3. Itálie 2 b., 4. Rakousko 0 b.
Skupina „C“: 1. Švédsko 6 b., 2. Švýcarsko 2 b. (9:10), 3. USA 2 b. (7:11), 4. Francie 2 b. (5:12).
4. Skupina „D“: 1. Rusko 6 b., 2. Finsko 4 b., 3. Lotyšsko 2 b., 4. Kazachstán 0 b.

První dva z každé skupiny postupují. Vytvářejí se tak dvě další skupiny.

V Curychu: Kanada, Švédsko, Finsko a Bělorusko.

V Basileji: ČR, Rusko, Slovensko, Švýcarsko. Mužstva na 3. místě: Německo, Itálie, USA a Lotyšsko sehraji během roku kvalifikační utkání o postup na MS v Norsku. Dva týmy postupují.

Náhradník (téměř) hrdinou utkání

Boje o účast v semifinále MS začaly v Basileji ve čtvrtek 7. května střetnutím ČR a Slovenska, které svou úroveň bylo skutečně jen průměrem. Pro neúspěšného diváka v mnoha fázích (především v druhé třetině) nudou. Mužstvo ČR dalo zásluhou levého obránce Sparty F. Kučery už v 11. minutě branku a tento stav ubránilo do konce utkání. Vítězství 1:0 a dva body, to bylo vše, z čeho mohli mít příznivce českého hokeje radost. Produkcí opatnickou hrou a jakýmsi psychickým zatížením, museli být tak trochu zklamáni. Zatímco Češi nedokázali prorazit skvěle organizovaný obranný val Slovaků, Slováci hodně, ale nepřesně stříleli a když se přece jen dostali do šance, radost jim pokazil brankář Milan Hnilička, který jako jeden z mála hráčů na ledě zasluhuje za svůj výkon absolutonium. Dokonce si dovolil tvrdit, že byl hlavním strůjcem českého vítězství. Podle trenéra české reprezentace byli Češi o ten gól lepší. K zápasu už mohli nastoupit obě posily z NHL: Jiří Šlégr a Petr Sýkora z New Jersey, kteří byli po cestě ze zámoří unaveni a tak velkým přínosem pro mužstvo být ani nemohli. Trenéři Hlinka s Lenerem mají v týmu velkou marodku a tak mužstvo hrálo na tři pětky.

Druhá senzace šampionátu

Ve večerních hodinách došlo v Basileji k velkému překvapení, ne-li senzaci, když Švýcaři fanaticky podporovaní hledištěm zvítězili nad Ruskem 4:2. Domáci tým zahrál nejlepší zápas posledních let a v závěrečné třetině vedl nad Rusy 4:0. Na konci zápasu se na jeho hráčích projevovala únava a tak soupeři se podařilo alespoň zkorigovat výsledek.

Varování přišlo včas

Senzační prohra ruského reprezentačního týmu se Švýcarskem byla pro naše hokejisty výstrahou

před jejich střetnutím s domácím mužstvem: nepodceňovat soupeře a hrát od prvního hvizdu rozhodčího naplno. A tuto koncepci hry hráči ČR dokonale praktikovali. Nad Švýcary zvítězili 3:1 (1:0, 2:1, 0:0), když v posledních dvaceti minutách zcela kontrolovali veškeré dění na ledě. Kdyby byl sudí K. Acheson spravedlivější a neměl na posuzování přestupků hráčů obou mužstev podivná měřítká, musel zápas skončit naším přesvědčivějším vítězstvím, ale i tak trenéři Hlinka s Lenerem byli spokojeni. Přesli mlčky i extempore pana Achesona z druhé třetiny, kdy Pavel Patera dostal pro nic za nic trest dvě plus dvě minuty a v zápětí na to poslal na dvě minuty i Dopitu. Museli jsme hrát plně dvě minuty v oslabení tři na pět a z hokejky syna čs. emigrantů Petra Jakše jsme dostali branku na 1:2. O tři minuty později (ve 40. minutě) však František Kučera gólem do šatny zvýšil na 3:1, pak už veškerá snaha Švýcarů zopakovat senzaci s Ruskem byla márná. Branky: Lubina, Bělehav, Kučera-Jakš.

Ve večerních hodinách v sobotu 9. května utrpěli Slováci v Basileji úplný debakl s mužstvem Ruska a prohráli vysoko 1:6. Slovenští hráči po prohře s ČR měli šanci na postup jen za předpokladu, že s Rusy vyhrají nebo alespoň remizují, proto se odchýlili od své skvělé defenzivní taktiky, hru otevřeli a to rychlý soupeř uvítal.

Remíza 2:2 s Rusy

V posledním basilejském utkání ztratili hokejisté ČR první bod na šampionátu, když remizovali s ruským týmem 2:2 (0:0, 2:1, 0:1), což jim stačilo k vítězství ve skupině a k postupu do curyšského semifinále světového MS. Zatímco v zahajovací třetině naši zcela dominovali, o čemž svědčí poměr střel na branku 16:3 v jejich prospěch, a v druhé třetině se ujali vedení v 37. minutě 2:0, Rusové odpověděli během 13 vteřin brankou Petrova a v závěru zápasu nám pořádně zatápěli. Vyrovnali na 2:2 a nerozhodný výsledek pro ně, jak se později ukázalo, znamenal vyřazení. Branky: 26. Patera, 38. Dopita - 38. Petrov, 45. Juskevič. V posledním zápase pak hrálo Slovensko se Švýcarskem 1:1.

Pořadí: 1. ČR 5 b., 2. Švýcarsko 3 b., 3. Rusko 3 b., 4. Slovensko 1 b. (O postupu rozhodli vzájemné zápasy)

Curyšská skupina: Kanada-Bělorusko 6:2, Švédsko-Finsko 1:0, Kanada-Finsko 3:3, Švédsko-Bělorusko 2:1, Švédsko Kanada 7:1, Finsko-Bělorusko 5:2.

Pořadí: 1. Švédsko 6 b., 2. Finsko 3 b., 3. Kanada 3 b., 4. Bělorusko 0 b.

Kanadské nové šaty

Kanaďané milují svou hru, milují svůj hokej. Každý večer zasedne téměř milión diváků ke svým bedýnkám a sleduje stanleycupové show od tohoto času až do druhé polky června. Budiž jim za to chvála. Zločinnost v ulicích na pár hodin poklesne, spotřeba alkoholu pro změnu stoupne, tím se plní i vládní pokladna. (Někdy jsou sice po zápase nepokoje, ale pak se prodá více denního tisku, takže se ztráty vyrovnají.)

Jediný kanadský klub naplněný hvězdami Vancouver Canucks dopadl nejzářostněji. K výkonu mužstva nepomohla pěkná nová hala, týden, kdy se zde hrál zápas hvězd, nový kapitán multimilionový Mark Messier, ruské hvězdy Pavel Bure a Alexander Mogilnyj... Smutno je v těchto dnech u Pacifiku.

O mnoho lépe nedopadly ani torontské Listy a calgarské Plameny. Tam se mohou utěšovat alespoň tím, že je tato sezóna moc nestála. Ottawa s Montrealem mají nové pěkné haly, postoupily do druhého kola, což je hezký úspěch, ale zatím prohrávají 0:2 a nevypadá to na další postup. Nejvíce šanci má zatím nejchudší, téměř bankrotující Edmonton. Přezil další sezónu, zatím se nepostěhuje do Houstonu, jako před ním Quebec do Colorada a Winnipeg do Phoenixu (obě mužstva vypadla v prvním kole). Zatím...

Již však byl v Kanadě veliký boss Gary B. Bettman a pohrozil: „Buď hokejové kluby zde nebudou mít daně (popřípadě nějaká ta úleva na nich) nebo se jednoho léta přestěhují na jih jako se vlaštiny stěhují tímto směrem na podzim.“ Dostal slyšení v parlamentu a páni poslanci vážně kývali hlavou. To je pravda, jenže nestala se celá naše společnost obětí určitého klamu? Je severoamerický hokej skutečně tak skvělý, že by se musel měnit v mnohamilionový průmysl? A jak tato situace prospívá kanadskému hokeji. Můžeme vidět klasičtí křivku nepřímé úměrnosti s rostoucím rozpočtem NHL se snižuje kvalita této soutěže a tím i kvalita kanadského hokeje! Osmé místo na MS juniorů - prohra s Kazachstánem, jehož hráči neměli ani pořádné brusle a rukavice, OH bez medaile, současné MS a drtivá porážka od Švédů 1:7. Jak na to reaguje průměrný Kanaďan? Podobně jako jeden pták, který neumí létat - strčí hlavu do písku.

TSN, která má jako jediná práva přenášet MS, neustále ohlašovaným přenos utkání Kanada-Slovensko a nyní ze semifinálních duelů dala přednost zápasu Švédsko-Švýcarsko před ČR-Finsko. Místo tohoto druhého semifinále, pokud se situace nezmění, bude dávat sportovní rybaření a kanadské mistrovství v ringetě. Televizní divák si skutečně pošmákně! A co kanadský tisk? Minulé pondělí, když jsem letěl z Montrealu do Toronta jsem mamě hledal v montrealské Gazetě jiný výsledek z MS než výsledek Kanaďanů. Nebyl tam. V celokanadském deníku The Globe and Mail, nebyl ani výsledek, jak dopadli borci hájící javorový list, za to tam byly podrobné výsledky z MS žen v rugby. Toronto Star přinesl alespoň informace Canadian Press. Vypadá to, že snad jediné noviny z Kanady, které mají ve Švýcarsku novináře je Satellite.

Takto skvěle informovaný kanadský čtenář si pak může večer poslechnout Dona Cherryho, který mu opět vysvětlí, že jsme nejlepší na světě. Co kdyby jednou kanadská vláda vzala opatření do svých rukou a řekla Gary Bettmanovi: „Vaše zboží neodpovídá kvalitě, kterou reklamujete, nejenže nedostanete úlevu na daních, ale pokutu za to, že předražujete své zboží. Nekvalitní výkon na mezinárodní scéně stál milióny dolarů na televizních přenosech v Americe a Kanadě. Úleva na daních přijde, až vybudujete takový program pro mládež, aby hokej dělal Kanadě reklamu, nikoliv ostudu.“ Jenže politika se nemá plést do sportu a pokud chceme úlevu na daních pro sport, tak to není politika, ale je to business. Politika je totiž, když řeknete, že císař je nahý. Když císaři dokážete nové šaty bez jakéhokoliv materiálu ušít, pak je to podnikání.

Aleš Březina

Sport též na str. 10

Classified

Jsmen noví v Kanadě a hledáme práci při uklízení nebo na stavbě. Volejte: 615-1015.

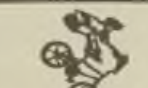
825-p

Mladá dívka, hovořící anglicky, by se ráda postarala během letních prázdnin o starší lidi nebo o děti. Volejte: 905-791-2687.

824-11

Svářeč ocelových konstrukcí, malíř a natěrač hledá práci. Volejte Dušan: (416) 588-2860.

826-p

**945 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080**

**113 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330**

